

Venizelosla oğlu harp divanına verildiler

Bütün siyasî fırkalar reisleri isyanı teşvikle suçlu tutuluyor

Selânik harp divanında yeni kararlar

Venizelos ve oğulları

Papanastasyu, Plastiras, Kafandaris

Atina, 14 (Kurun) — Siyasî le harp divanına verilmiştir. fırkalar reisleri, son isyan hare - tekinin müşevviki olmak töhmeti-

(Sonu 9. cu sayıfının 3. cü sütununda)

Kadınlar kongresine doğru

Avustralyalı bayan bizi kendilerine benzetiyor

Bizanslı prenses, büyüklerimize ve inkılâbımızın verimlerine hayrandır

Sağda: Romanya heyet reisi Prenses Kanta Kuzen; yanında Roman kadın murahhasları millî kıyafette; alttaki grupta İsviçreli murahhaslar Sirkeci garında; yanında Alman murahhası Bayan Şinenden. (Yazısı 9 uncu sayıfamızdadır)

Üçler konferansı bitti

Üç devlet, muahedelerin bir taraflı bozulmasına karşı koyacak

Şiddet Siyasası

Taahhütlerin reddi, görüşme usulünü ortadan kaldırabilir

Cenevre 14 (A.A.) — Sovyet hari - ciye komiseri bay Litvinof, Bay Titü - lesko, Danimarka hari ciye nazırı bay Munch, Yugoslavya murahhası Bay Fotić buraya gelmişlerdir. Bay Titü - lesko akşam üzeri Bay Benes tarafın - dan kabul edilmiştir.

Fransanın Uluslar Kurumuna ver - diği muhtıranın metni de bugün neş - rolümüştür. Bu muhtıradaki bilhassa deniliyor ki:

"Hiç şüphe yok ki, Cenevre konfe - ransının muvaffakiyetine engel olan zorluklar çoğalmıştır. Fakat bu, Al - man hükümetini taahhütlerinden ib - ra edemez. Versay muahedesinin be - şinci kısmının mukaddemesine yeril - mek istenilen mâna her ne olursa ol - sun — ki buna Fransa şiddetle itiraz eder — Almanyanın tekrar silâhlan - masını nazik bir mesele haline koyan diğer bir husus daha vardır, o da, devletlerin konferans müzakereleri - nin devamlı olarak Uluslararası bir anlaşma esasını aramaktan asla fariğ olmamış bulunmalarıdır..."

Gene bu muhtıradaki, Almanya - nın silâhlanmasından tahaddüs eden vaziyet ve bundan doğacak neticeler hakkında bir karar ver - mesi, Avrupa sulhünü muhafaza etmek azminde olan devletlerin bu vaziyet karşısında ne yapmaları lâzım geldiğinin kendilerine bil - dirilmesi Uluslar Kurumundan istenmektedir.

Nihayet, muhtıra şu satırlarla bitmektedir:

"Uluslar Kurumunun ortaya a - tacağı mühim bir mesele vardır: Uluslararası taahhütlerin bir taraflı olarak reddi taammüm et - tiği takdirde müzakere usulü or - tadan kalkar ve yerine şiddet si - yasası kaim olur. Ve Uluslararası münasebetlerde bir muahede veya bir taahhüt fikrini ortadan kal - dırmak lâzımdır. Uluslar Kurumu, uluslararası nizamı böyle bir tehli - ke karşısında bırakamaz..."

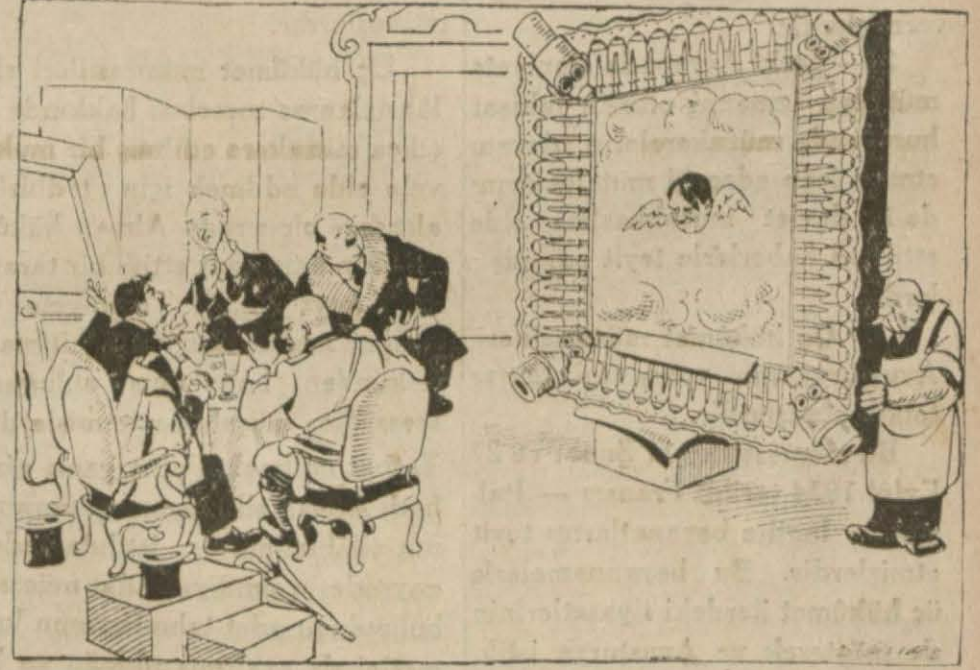
Başbakan dün Ankaraya gitti

Bir kaç gündür şehrimizde isti - rahat etmekte olan Başbakan İs - met İnönü dün Ankaraya doğru yola çıkmıştır.

Vali ve Belediye reisi Bay Mu - hittin Üstündağ, Emniyet müdürü, birçok saylav, durakta Başbakanı uğurlamışlardır.

HEREKE DOKUMA FABRİKASI

Kumaşlarının terbiye ve islahı için Almanyanın meşhur bir mütehassı - sını getirtmiş ve yeni kumaşlarını pi - yasaya sevk etmekte bulunmuştur. Yazlık kostümlerinizi ancak Hereke kumaşından yapınız ve Herekenin çıkaracağı yeni paltolukları bekleyi - niz.

— Deyli Ekspres den —

Almanya hem silâhlanıyor, hem sulh perisi gibi görünüyor! Hangisi doğru? Streza konferansı bu muammayı halle uğraştı!

Streza, 14 (A.A.) — Üçler konferansı bugün saat 12,30 da sona erdi. Ve, "Streza konfe - ransının müşterek kararı,, başlığı altın - da bir resmî tebliğ neşrolundu. Bu tebliğte şöyle deniliyor:

İtalya, Fransa ve Büyük Bri - tanya hükümetleri mümessilleri, son haftalar içinde cereyan eden noktai nazarların neticelerini, Al - man hükümetinin 16 Mart tarih -

de vermiş olduğu kararı ve niha - yet İngiliz Bakanlarının muhtelif Avrupa hükümet merkezlerinde ki son ziyaretleri esnasında elde etmiş oldukları malûmatı göz ö - nünde bulundurarak Avırupanın umumî vaziyetini Strezada tetkik etmişlerdir.

Roma ve Londra anlaşmalarının

(Sonu 2. ci sayıfının 1. ci sütununda)

Viyanalılar Güneşlilerle 2-2 berabere kaldılar

Yukarıda Güneş takımı sahaya çıkıyor; aşağıda maçın en heyecanlı sırasında bir estantane...

(Yazısı dokuzuncu sayıfamızdadır)

Devlet memurlarının sayısı nekadardır?

İstatistik umum müdürlüğünün ehemmiyetli bir tetkiki

İstatistik umum müdürlüğü dev - let maliyesinin 1931 den 1934 e kadar ki istatistiklerinden bir ki - tap çıkarmıştır. "Mali istatistik

ler,, in büyük bir eksikliği gider - diğinde şüphe yoktur. Hele en son ması ulusun genel durumunu göz - ması (Lütfen sayıfayı çeviriniz)

üçler konferansı bitti

(Baştafi 1 inci sayıfada)

da tayin edilen siyaset üzerinde bu vaziyetin tesirleri nazarı itibara alan üç devlet bankaları, görüşülen muhtelif meseleler üzerinde de tamamiyle mutabık bulunmuşlardır.

1 — Fransanın uluslar kurumu konseyine gönderdiği muhtıranın müzekkeresi sırasında takip edilmek üzere müşterek bir hattı hareket hususunda mutabık kal vermişlerdir.

2 — Şarki Avrupada emniyete mütedair temenni olunan inkişaf hususunda müzakerelerin devam etmesi icap edeceği mütalealarında üç devlet murahhasları elde ettikleri haberlerle teyit edilmişlerdir.

3 — Üç hükümet mümessilleri Avusturyanın vaziyetini tekrar tetkik etmişlerdir.

Bu mümessiller 17 Şubat ve 27 Eylül 1934 tarihli Fransız — İtalyan — İngiliz beyanatlarını teyit etmişlerdir. Bu beyannamelerle üç hükümet ilerdeki siyasetlerinin de müşterek ve Avusturya istiklalinin Avusturya tamamiyetinin muhafazası zaruretlerinden mühem olacağını bildirmişlerdir.

AVUSTURYANIN İSTIKLALI

Üç hükümet mümessilleri Avusturyanın tamamiyet ve istiklali tehlikeye girdiği takdirde alınacak tedbirler hakkında aralarında istişarede bulunmak kararını teyit eden yedi Kanunusani 1935 tarihli Fransız — İtalyan protokolunu ve 3 Şubat 1935 tarihli Fransız — İngiliz beyanatını göz önünde bulundurarak Roma protokolunda adları zikrolunan bütün hükümet mümessillerinin en kısa bir müddet içinde toplanmaları ve merkezî Avrupa hududunda mukaveleler akli teklifinde bulunmayı kararlaştırmışlardır.

4 — Garp Avrupası hava misakına gelince, üç devlet mümessilleri 3 Şubat Londra tebliğinde derpiş olunan prensipleri teyit etmişlerdir ve Londra tebliğinde zikredilen devlet misakını akdetmek üzere meselenin faaliyetle tetkikine devam etme kararını hükümetinin hareketlerini ve Sir

5 — Üç devlet bakanları silâhlılaşma meselesi üzerindeki görüşmelerine geldikleri zaman, su-

rasını müşahade etmişlerdir ki, Londra mukavelenamesi Versay muahedesinin beşinci kısmı ahkâmının yerine kaim olmak üzere Almanya ile serbestçe müzakere edilecek bir anlaşmayı derpiş ediyordu. Aynı zamanda Alman hükümetinin hareketlerini ve Sir Con Saymenin bu hususta Alman Başvekili ile yapmış olduğu müzakereler hakkındaki izahatını çok dikkatli bir müzakereye tabi tutmuşlardır.

Üç hükümet mümessilleri silâhlılaşma meselesi hakkında açıkça müzakere edilmiş bir mukavele elde edilmek için tedbirler alıncı bir sırada Alman hükümetinin müracaat ettiği bir taraflı fesih keyfiyetinin emniyete ve sulh nizamına olan umumî itimadı kökünden baltalamış olduğunu teessüfle müşahade etmişlerdir. Tatbik edilmekte olan geniş nisbetli Alman silâhlılaşma programının silâhlılaşmayı istihdaf eden gayretlerin şimdiye kadar müesses bulunduğuna adet tahminatının kıymetini de azaltmış olduğu ve bu baptaki ümitleri sarsmış olduğu görülmektedir.

Maamafih, üç devlet mümessilleri emniyet hissi uyandırmak suretiyle sulhü idame hususundaki samimî arzularını teyit ederler ve kendi hesaplarına silâhların tahdidi vasıtasıyla uluslar arası anlaşmayı kolaylaştırabilecek bütün ameli mesaiye iştirak için samimî gayretlerde bulunmaya devam edeceklerini beyan eylerler.

6 — Üç devlet mümessilleri silâh vaziyetleri Sen Jermen, Triyanon ve Nöyyi sulh muahedelerile tesbit edilmiş olan devletler tarafından bu vaziyetin tadili hususunda arzuyu da mütalea etmişlerdir. Ve keyfiyeti diplomatik vasıta ile diğer alâkadar devletlere bildirmeyi kararlaştırmışlardır.

Üç hükümet mümessilleri bu meseleyi umumî ve mmtakavî emniyet garantileri çerçevesi içinde karşılıklı anlaşmalarla halletmek üzere tetkikini diğer alâkadar devletlere tavsiye etmek kararını vermişlerdir.

İTALYAN — İNGİLİZ MÜŞTEREK BEYANNAMESİ

Streza, 14 (A.A.) — İtalyan ve

yıl malûmatının yetiştirilmiş olden geçirmek isteyenlere ciddi bir yararlıkta bulabilir. Kitabın bir iki sayfasını devlet memur ve müstahdemlerinin mikdarı üzerindeki tablolar dolduruyor. Bu tabloya göre umumî bütçeden maaş, yahut ücret alan memur ve müstahdemlerin 1931 deki yekünü 50366 dir. Fili kadro 58118 olmakla beraber, o yıl 7452 hizmet açık kalmıştır.

Mülhak bütçelerden yine 1931 de maaş, yahut ücret alan memur ve müstahdemlerin tutarı da 16137 dir. O yılki filî kadro bakımından açık 681 den ibarettir.

Yevmiye ile çalışanların, maaş veya ücretlerini masraf tertiplerinden alan memur ve müstahdemlerin yekünü da 11218 dir.

Şu halde, devlet memur ve müstahdemleri yekünü, açıkları da sonradan doldurulmuş diye kabul olunursa, 1931 yılı kadrosuna göre, 58 bin 473 tür.

Bu yekünde Millî müdafaa kad-

roları ve Millî müdafaa teşkilâtındaki sivil memurlar yoktur. Belediye, vilâyetler, hususî muhasebe memurları da yine bu yekûnlarla konulmamıştır.

Umumî bütçe kadrolarının 58118 memur ve müstahdeminden yalnız 10646 sı Maliye vekâletindedir. 8781 i Adliye, 6159 u Posta ve telgraf ve telefonda, 5 bin 837 si emniyet işlerinde, 5398 i gümrüklerde, 4505 i Kültür, 4435 i Ökonomi Bakanlığında. Sıhhat ve içtimai muavenet memurları 2124, tapu, kadastronunki 1401, diyanet işlerinden maaş alanlar 1240 dir. O yıl Hariciyede 765, Nafiada 712 memurluk bir kadro vardır.

En az memuru olan istatistik umum müdürlüğüdür ki, 22 dir. Umarız, bu memur sayısı artırılır memurlardan daha iyi verim alınması temin olunur da memlekete ait istatistik malûmat bir gün evvel mazbut bir hale getirilir.

İngiliz hükümetlerinin müşterek beyannamesinde şöyle denilmektedir:

Lozano muahedesinin zamini bulunan İtalya ile İngilterenin mümessilleri, bu memlekete terettüp eden bütün vecibeleri resmen teyit ve bunları icabında sadıkane bir surette ifaya karar vermiş olduklarını beyan ederler.,,

Konferansın son beyannamesinde şöyle deniliyor:

Siyasaları barışın, Uluslar derneği çerçevesi içinde müştereken muhafazasına matuf olan üç devlet, muahedelerin Avrupada barışı tehlikeye koyacak bir surette bir taraflı ihlâline icap eden bütün vasıtalarla muhalefet etmek için aralarında tam bir mutabakat mevcut olduğunu müşahade ve tesbit etmişlerdir. Mezkûr üç devlet sıkı ve samimî bir teşriki mesai içinde hareket edeceklerdir.

Yeni bir banka Maden işleriyle uğraşan yeni bir banka teşkili düşünülüyor

Ankara, 14 (Kurun) — Kuvvetli bir kaynaktan öğrendiğime göre salt maden işleriyle uğraşmak üzere Eti adlı bir bankanın teşkili düşünülmektedir. Böyle bir banka teşkil edilirse şimdi Sümer Bankı uğraşmakta olduğu maden işleri tamamen bu Bankaya devredilecek, Sümer Bank salt ötkü sanayi işleriyle meşgul olacaktır. Yeni bankanın sermayesi hakkında henüz müsbet malûmat yoktur.

Bakandan hesap soruyorlar

Bükreş, 14 (A.A.) — Eski Maliye Bakanı Bay Popovici'nin Skoda işi dolayısıyla yüksek temyiz mahkemesine sevki hakkında Mebusan meclisi tarafından verilen reyler, iki sülûse balığ olmadığından beraat kazanmıştır. Maamafih, emlak ve emvalini ne suretle ve nereden elde etmiş olduğunu bidayet mahkemesi huzurunda isbat etmek mecburiyetindedir.

TOPLANACAKLAR

Ankara, 14 (Kurun) — Ankara kahvecileri yarın umumî bir toplantı yaparak vilâyetin 1 Hazirandan itibaren kahvelerde oyunun menedilmesi hakkındaki kararını görüşeceklerdir.

Kahvecilerin iddialarına göre bu karardan kendileri kadar hazine de zarar görecektir. Çünkü her sene oyunlardan maliyenin ve belediyenin aldığı resim 700 bin lırayı geçmektedir.

Bu iddialar üzerine malûmatına müracaat ettiğim maliye müsteşarı: "Memleket menfaati mevzuu bahsolunca gelir meselesi düşünülemez.,, dedi.

ZABİTLERİN MAAŞLARINA YAPILACAK ZAM

Ankara, 14 (Kurun) — Zabıtların maaşlarına yapılacak zam hakkındaki kanun lâyihasının bütçe encümeninde müzakere edilecek kabul olunduğu malûmdur. Bu zamlar Eylül'den değil, birinci Kânun'dan itibaren verilmeğe başlanacaktır. Esasen hükümetin teklifi de bu merkezdeydi.

EMNİYET MÜDÜRÜ HASTA

Ankara, 14 (Kurun) — Emniyet umum müdürü, grip ihtilâlından rahatsızdır. Tedavi olunuyor.

Kendi duyularımız

Gümrük memurlarına dair yeni bir proje

Projede, gümrükçülüğü meslek edenlerin ilerlemelerini temin edecek hükümler bulunuyor

Ankara, 14 (Kurun) — Gümrük ve İhharlar Bakanlığı tarafından yeni bir (gümrük memurları kanunu) projesi hazırlanarak Kamutaya verilmiştir.

Proje; yeniden gümrüklere alınacak memurlar hakkında yeni bazı hükümler taşıdığı gibi gümrükçülüğü kendilerine meslek edinmiş bulunanların meslekte ilerlemelerini temin için de yeni birtakım kolaylıkları muhtevî bulunmaktadır.

Gümrük memurlarını alâkadar edeceği şüphesiz bulunan bu projenin ana hatlarını bildiriyorum:

Projeye göre namzetlik müddeti umumî olarak altı aydır. Bu ise memurun kanunu ile kabul edilen namzetlik müddetinin asgarî hadididir.

Gümrük memuru olmak isteyen bir kimsenin ehliyeti anlaşılabilir için altı aylık bir tecrübe kâfi görülmüştür. Bu müddet içinde ehliyeti ve bilhassa ahlaki dürüstlüğü sabit olanıyanların memur tayin edilememeleri esasları bir prensip olarak kabul edilmiştir.

MUAYENE MEMURLARI

Bu projede muayene memurlarının tayin suretleri üzerinde bilhassa durulmuş ve gümrüklerde esaslı bir rol oynayan bu kısım memurların sıkı bir imtihan çemberinden geçirilmeleri elzem görülmüştür.

Eskiden olduğu gibi muayene memurluklarına orta mektep mezunlarının müsabaka ile ve lise mezunlarının da imtihansız kabul edilmeleri esası muhafaza edilmiş ise de bunların bir sene müddetle tatbikat kursuna devam etmeleri mecburiyeti konulmuştur. Bu kursun sonra yapılacak imtihanlarda muvaffak olanlar ayrıca bir sene daha İstanbul ve İzmir gümrüklerinde muayene memurları yanında staj göreceklidir. Bu suretle namzetlere, tatbikat kursunda elde ettikleri nazari bilgileri ameli

sahada tatbik etmek imkânı verilecektir.

Demek oluyor ki; bundan sonra gümrük muayene memuru olmak isteyenler namzetlik müddeti de dahil olmak üzere iki buçuk sene müddetle staj görmek mecburiyetindedirler.

TEFTİŞ HEYETİ

Yeni projede; gümrük teşkilâtının bilhassa ehemiyet verilen kısımlarından biri de teftiş kısmıdır.

Yeni gümrük teşkilâtı kanunu ile genişletilerek sayısı 31 den 41 e çıkarılan gümrük teftiş heyetinin maliye teftiş heyeti gibi esaslı bir taazzuv haline getirilmesi temin edilecektir.

Bunun için yüksek mektep mezunları arasından imtihanla seçilecek müfettiş namzetlerinin iki senelik bir stajdan sonra ayrıca bir meslek ve ehliyet imtihanına tâbi tutulmaları zarurî görülmüştür. Bu son imtihan neticesinde muvaffak olacaklardan yabancı dil bilenlerin araştırmalar yapmak ve görgülerini arttırmak üzere, memlekete gönderilmeleri de ta'karrür etmiştir.

YABANCI DİL BİLEN GÜMRÜK MEMURLARI

Projede lise mezunu olan gümrük memurlarından yabancı dil bilenlerin de staj yapmak için Avrupa'ya gönderilecekleri tasrih edilmiştir. Bu suretle Avrupaya gitmeğe talip olacak gümrük memurlarına Bakanlıkça bir sene müddetle izin verilecektir.

Hülâsa, gümrük memurları hakkında hazırlanan bu yeni projenin tatbiki evvelce esaslarını bildirdiğim (Gümrük teşkilâtı kanunu)ndan azami bir verim elde edilmesi temin edilecektir. Her iki kanun lâyihasının da Kamutayın bu toplantı devresinde çıkarılmasına çalışılacaktır.

Sovyet artistleri Bu akşam Ankarada ilk konserlerini veriyorlar

Ankara, 14 (Kurun) — Sovyet Rusyanın büyük artistleri bu sabah buraya geldiler. Durakta Kültür Bakanlığı, Halkevi, Sovyet büyük elçiliği ileri gelenleri ile gazeteciler tarafından karşılandılar. Kadın artistlere buketler verildi. San'atkarlar heyetinin başkanı Arkanof ögeleden evvel Kültür Bakanı bay Abidin Özmeni ziyaret etti.

Sovyet artistleri yarın akşam Rus sefarethanesinde ilk konserlerini vereceklerdir. Umumi program bu akşam hazırlanacaktır.

KNOT, KEFALETLE SERBEST BIRAKILDI

Ankara, 14 (Kurun) — Kendi kullandığı otomobilile bir köylü yü ezerek öldürdüğü için tevkif e-

Türk — Alman Yeni ticaret anlaşması bugün Berinde imzalanıyor

Ankara, 14 (Kurun) — Dışişleri Bakanlığı umumî kâtibi Bay Nurman Rifatın başkanlığında, ticaret anlaşması görüşmeleri yapmaya üzere Almanyaya giden heyet vâzifesini bitirdi. Bir mayıstan itibaren bir sene müddetle mer'î olarak yeni ticaret anlaşması yarın Berinde imzalanacaktır.

Yeni anlaşma eskisinden çok farklı değildir. Almanyanın Türkiye'ye müteakabilen ihracatı kleser esaları dahilinde her türlü kayıttan azade olacaktır.

Yeni anlaşma eskisinden çok farklı değildir. Almanyanın Türkiye'ye müteakabilen ihracatı kleser esaları dahilinde her türlü kayıttan azade olacaktır. denilen elektrik şirketi müdürlerinin Knot hakkındaki tahkikat bitirilmiş ve mahkemeye verilmiştir. Knot, beş bin lira kefaletle muvakkaten tahliye edilmiştir.

İMLER

Halkçı San'at

Halkçı san'at deyince aklınıza mutlaka ah vatan diyen, vahut mutlaka kahramanlık macerelerini anlatan, yahut da siyasa yolunda didaktik işler görmek isteyen bir edebiyat gelmemelidir. Halk edebiyatı deyince dilinden tutunuz da arlattığı hayata, yaşattığı duygulara kadar dokunmasını halktan alan bir san'ati kastediyoruz.

Çok kez halk edebiyatına verilen manaları anlamak için halk edebiyatı mefhumunu çok zorlamak, onun kılığını, kıyafetini değiştirmek lâzımdır.

Halk edebiyatı bir taraftan bir san'at değeri ile kendini gösterecektir. Bu değer üstünde halkın damgası bulunacaktır.

Bu nasıl elde edilebilir?

Bunu elde etmek için her şeyden önce bu işe girenin demirci çıraklığına pek benzeyen ezici, yorucu san'at çiraklığını geçirmiş ve kendine bir yol çizmiş olması gerekir.

Sonra bu adam halktan uzak, halkın hayatından habersiz, halkın hislerinden, halkın duygularından uzak olmaması esastır. Halkı tanımayan, halktan olmayan, halk yığınlarının san'at adamı olamaz.

San'ate halktan motif toplamak kolay, ve birkaç kitabı çevirmekle elde edilecek bir şey değildir.

Halkın san'atini verebilmek için halkı tatmak, halkla kaynaşmak, halktan bir çeşni verebilmek lâzımdır. Yoksa halk namına bir sürü lâf, bir sürü mısralar, ve yazılar altalta veyahut yanyana dizilir. Fakat nihayet bunların en muvaffakiyetlisi prenslerin maskeli bir balo la köylüler ve halk gibi konuşmalarından başka bir şeye benzemez. Halbuki bizim istediğimiz samimi, içli, olgun bir san'attir.

Inanan bir san'at ruhları sarabilir.

Kütlenin ölmeyen san'ate hep içten gelen, büyük inanları anlatan, inkârlarında bile bir iman ifadesi olan eserlerdir.

Bunu yapabilmek için halkı sevmek gerektir. Nitekim Teokraside devrinde şair ilâhî aşkları nasıl içinde taptaze bulmuşsa, endüvidüalist bir hayat alanında san'atkâr kendi kendini nasıl idealize etmiş, kendi hayatı üstünde hotkâm bir âşk halini almışsa halk devrinde de halkı aynı şekilde seven, aynı şekilde gönül veren adam, halkın san'atini yapabilir.

Halkı Allah gibi, halkı sevgili gibi, halkı Endüvidüalistlerin kendilerini sevdikleri gibi sevmek halk san'atının ilk şartıdır. Halk san'atının ciltz tarafları sevgiyi ve bilgiyi taşımamasındadır.

Sadri Ertem

Mezbaha resmi

Hazirandan itibaren mezbaha resmi etin kilosu üzerinden alınacaktır. Evvelce kilo üzerinden alınmasına karar verilen dokuz kurus kasaplar tarafından fazla görüldüğü için şikâyeti mucip olmuştu.

Tetkikat devam ettiği için resmin eski karara göre alınıp alınmayacağı henüz belli değildir.

ŞEHİRDE

Ayasofya mozayıkları üzerindeki çalışmalara gene başlanıyor

Mütehassıs Bay Vitmor Amerikadan geldi, bir yazıcımıza izahat verdi

Ayasofya camininin mozayıklarını açmakla uğraşan, "Amerika Bizans enstitüsü", müdürü mütehassıs bay Vitmor dün Amerika'dan şehrimize gelmiştir.

Bay Vitmor dün Perapalas otelinde kendisine görüşen muharririmize:

Bu seneki mozayik açma faaliyeti hakkında dikkate değer malumat vermiştir:

Bay Vitmor diyor ki:

— Mayıs ayının birinde tekrar çalışmamıza başlayacağız.

— Ayasofya hakkındaki kitabınızı neşrettiniz mi?

— İkinci cildini bitirdim. Bütün resimlerle bu ayın sonunda çıkacaktır.

— Amerikada Ayasofya hakkında konferanslar verdiniz mi?

— Hayır. Elimde kâfi malzeme olmadığı kanaatindeyim. Fakat şimdiye kadar elde ettiklerimi mensup olduğum enstitüye bildirdim; kitabımı yazdım.

— Daha kaç cilt yazılabilecektir?

— Bu, mozayik açma işlemiyle beraber giden bir faaliyettir. Bu yıl yine çalışacağız. Yıl sonuna doğru bir hüküm vermek mümkün olacaktır.

— Mozayik bulmak üzere binayı yer yer yoklayacak mısınız?

— Hattâ her santimetre murabamı yoklayacağız.

— Diyebilirim. Böylece bütün mozayıkları meydana çıkarmak istiyoruz.

— Ayasofyanın müze oluşuna Avrupada ne diyorlar?

— Ayasofyanın bir müze olduğundan dünya memnundur...

Amerikalı mozayik açma mütehassısı ve tarih bilgini bay Vitmor, mayıs ayında hava büsbütün temizleneceği, aydınlanacağı için Ayasofya mozayıkları üzerinde çalışmayı daima bu zamanlara isabet ettirmekte ve yaz sonunda işi bırakmaktadır.

Romen Murahhasları

Dün geldiler, Batkan ittihat konseyinde bulunacaklar

Ankarada Balkan iktisat konseyine iştirak edecek Romen iktisat heyeti dün Romanya vapuruyla Köstenceden şehrimize gelmiş, Park oteline inmiştir.

Romen iktisat heyeti bay Nikola Tabakoviç'in reisliği altında bay Valimaresko, Nikolopolo, Hırsto ve diğer iktisatçı zatlardan müteşekkildir.

Heyet reisi kendisiyle görüşen gazetecilere demiştir ki:

— Bundan önceki toplantı Atina'da yapılmıştı. Ankarada toplanacak iktisat konseyinin ihzari toplantıları da Belgrad'da oldu. Orada hazırlananlar görülecektir. Konseye Türkiye Dış İşleri Bakanı riyaset edecektir. Hava Demiryolları ve deniz nakliyatında, posta, telgraf, telefon ve telsiz faaliyetinde müşterek hareket etmemiz yolunda görüşeceğiz.

Balkan memleketleri arasında müşterek ticaret çalışmaları mümkün olacaktır. Salı günü Ankaraya hareket ediyoruz...

Öğrendiğimize göre, Yugoslav murahhasları da yarın veya öbür gün gelecekler, Ankaraya gideceklerdir.

Konsey toplantısı ayın 17 sindedir.

YUNAN MURAHHASLARI

Atina, 14 (Kurun) — Ankarada toplanacak olan Balkan andlaşması iktisat konseyinde Yunanistanı temsil edecek olan murahhaslar, buradan Salı günü vapurla İstanbul'a hareket edeceklerdir.

Altı kişiden mürekkep olan Yunan heyeti murahhasası, İstanbuldan Ankaraya gidecektir.

— Bu, mozayik bulmak üzere binayı yer yer yoklayacak mısınız?

— Hattâ her santimetre murabamı yoklayacağız.

— Diyebilirim. Böylece bütün mozayıkları meydana çıkarmak istiyoruz.

— Ayasofyanın müze oluşuna Avrupada ne diyorlar?

— Ayasofyanın bir müze olduğundan dünya memnundur...

Amerikalı mozayik açma mütehassısı ve tarih bilgini bay Vitmor, mayıs ayında hava büsbütün temizleneceği, aydınlanacağı için Ayasofya mozayıkları üzerinde çalışmayı daima bu zamanlara isabet ettirmekte ve yaz sonunda işi bırakmaktadır.

— Mozayik bulmak üzere binayı yer yer yoklayacak mısınız?

— Hattâ her santimetre murabamı yoklayacağız.

— Diyebilirim. Böylece bütün mozayıkları meydana çıkarmak istiyoruz.

— Ayasofyanın müze oluşuna Avrupada ne diyorlar?

— Ayasofyanın bir müze olduğundan dünya memnundur...

Amerikalı mozayik açma mütehassısı ve tarih bilgini bay Vitmor, mayıs ayında hava büsbütün temizleneceği, aydınlanacağı için Ayasofya mozayıkları üzerinde çalışmayı daima bu zamanlara isabet ettirmekte ve yaz sonunda işi bırakmaktadır.

— Mozayik bulmak üzere binayı yer yer yoklayacak mısınız?

— Hattâ her santimetre murabamı yoklayacağız.

— Diyebilirim. Böylece bütün mozayıkları meydana çıkarmak istiyoruz.

— Ayasofyanın müze oluşuna Avrupada ne diyorlar?

— Ayasofyanın bir müze olduğundan dünya memnundur...

Amerikalı mozayik açma mütehassısı ve tarih bilgini bay Vitmor, mayıs ayında hava büsbütün temizleneceği, aydınlanacağı için Ayasofya mozayıkları üzerinde çalışmayı daima bu zamanlara isabet ettirmekte ve yaz sonunda işi bırakmaktadır.

— Mozayik bulmak üzere binayı yer yer yoklayacak mısınız?

— Hattâ her santimetre murabamı yoklayacağız.

— Diyebilirim. Böylece bütün mozayıkları meydana çıkarmak istiyoruz.

— Ayasofyanın müze oluşuna Avrupada ne diyorlar?

— Ayasofyanın bir müze olduğundan dünya memnundur...

Amerikalı mozayik açma mütehassısı ve tarih bilgini bay Vitmor, mayıs ayında hava büsbütün temizleneceği, aydınlanacağı için Ayasofya mozayıkları üzerinde çalışmayı daima bu zamanlara isabet ettirmekte ve yaz sonunda işi bırakmaktadır.

— Mozayik bulmak üzere binayı yer yer yoklayacak mısınız?

— Hattâ her santimetre murabamı yoklayacağız.

— Diyebilirim. Böylece bütün mozayıkları meydana çıkarmak istiyoruz.

— Ayasofyanın müze oluşuna Avrupada ne diyorlar?

— Ayasofyanın bir müze olduğundan dünya memnundur...

Amerikalı mozayik açma mütehassısı ve tarih bilgini bay Vitmor, mayıs ayında hava büsbütün temizleneceği, aydınlanacağı için Ayasofya mozayıkları üzerinde çalışmayı daima bu zamanlara isabet ettirmekte ve yaz sonunda işi bırakmaktadır.

— Mozayik bulmak üzere binayı yer yer yoklayacak mısınız?

— Hattâ her santimetre murabamı yoklayacağız.

— Diyebilirim. Böylece bütün mozayıkları meydana çıkarmak istiyoruz.

— Ayasofyanın müze oluşuna Avrupada ne diyorlar?

— Ayasofyanın bir müze olduğundan dünya memnundur...

Amerikalı mozayik açma mütehassısı ve tarih bilgini bay Vitmor, mayıs ayında hava büsbütün temizleneceği, aydınlanacağı için Ayasofya mozayıkları üzerinde çalışmayı daima bu zamanlara isabet ettirmekte ve yaz sonunda işi bırakmaktadır.

— Mozayik bulmak üzere binayı yer yer yoklayacak mısınız?

— Hattâ her santimetre murabamı yoklayacağız.

— Diyebilirim. Böylece bütün mozayıkları meydana çıkarmak istiyoruz.

— Ayasofyanın müze oluşuna Avrupada ne diyorlar?

— Ayasofyanın bir müze olduğundan dünya memnundur...

Gezintiler

Komşunun derdi komşunun ilâcıdır

Batı gazetelerinde öyle şaşırıcı şeyler okuyorum, ki gün geçtikçe gözümde yurdumun değeri artıyor. Vakit vakit gençlikten, onların taşkınlığından, güçlerini boş yere harcadıklarından sızlandığımız olur. Frenk dünyasına toplu bakışlar, bu yermelerimizin dersizliğini gösteriyor.

Dün, son gelen "Candide", de okuduğum bir makaleden sonra bizim çocuklar gözümde büyüdü. Bu, bir maktele değil, bir çılgıktır. Adamcağız ciğerlerinin olanca sesle haykırıyor. Bakınız niçin:

Pariste bir "Ekol normal süperiyor", yüksek muallim mektebi vardır. Günün birinde burada okuyanlardan doksana dört kişi Sübakanlığına bir mektup yazarak askerlik zamanının uzatılmasını gereksiz bulduklarını bildirmişler. Gene bu mektepten bir kalabalık basın evlerini dolayarak:

— Yüksek muallim mektebinden hiçbir vakit komünistler çokluk kertesine yükselememişlerdir.

Demişler.

"Candide", pek haklı olarak:

— Bu mektebin müdürü yok mudur?.. Bu adam nerede?

Diye avaz avaz bağırıyor.

Doğrusunu isterseniz, yazanın yerden göke kadar hakkı var. Yüksek muallim mektebi, istediği yorla girmek serbestliğini hendinde görenlerin klübü, kahvesi değildir, ki:

— Eh, ne yapalım; bu, bir inanış içidir. Yarın bir büyük deli kanlı da böyle zirvalasın...

Sözleriyle avunmak elden gel sin. Burada okuyanlar, yarın bütün Fransanın uzak, yakur yerlerine dağılarak yurdun çocuklarını besleyecek olanlardır. Biri bine kulavuzluk edecek, yol gösterecek, yüreklere inan dolduracaktır.

Dişlerine kadar silâhlanan, çeneleri oç değirmenleri gibi gıcırdayan bir Almanya karşısında böyle bir düşünüş aklı başında kimi çıldirtmaz ki? Hele doğdukları yerde bile nazariyeleri sapır sapır yıkan bir gidişin değersiz aşularla böyle çevre değiştirerek gülünç filizleniş insanda gerçekten sinir bırakmaz.

Onların arasında:

— Adam sen de, şu Alman silâhlanışı ile amma da başımızı ağırttılar ha... Almanlaşsaksak ne olur sanki!..

Diyenler bile varmış..

Fransa gibi kaynak bir ülkenin gençliğinde beliren şu ruh düşkünlüğü, beni sarstı. Orada bu kirli izi doğurur sinsi, bulanık saman altı siyasasını düşündüm. Bu öyle bir akıttır ki geçeceği yolda inişten başka bir şey aramaz. İpliği pazara çıksa da, varlığı eksilmez. Güttüğü ülküde bir damla gerçek yok ki yıkıldan yüreği sızlasın.

Kendi sınırlarımıza ve kendi mekteplerimize görmesini bilen gözlerle bakalım! Komşunun derdi, — acı şey amma — komşunun ilâcıdır.

S. Gezgin

Muallim muavinliği için imtihan acılacak

Orta okullarda muallim ihtiyacı bu yıl da fazla olduğundan orta okul muallim muavinliği imtihanı açılacaktır. İmtihan Haziran ayında üniversitede yapılacaktır.

Gazetemizin himaye ettiği mektepliler şampiyonasına dün devam edildi; resmimiz dünkü voleybol maçlarına iştirak eden İstiklâl, Şişli Terakki Liseleri takımlarını gösteriyor; buna ait yazı dokuzuncu sayfamızda spor sütunumuzdadır.

Toprağımızda güzül olanların gözünü çıkartırız!

Mahmut Esat, Tıbbiyeliler ve Türk milliyetçiliği mevzulu konferansını dün verdi

Izmir saygırları Bay Mahmut Esat Borkurt, dün Üniversite konferans salonunda "Tıbbiyeliler ve Türk milliyetçiliği, mevzulu bir konferans vermiştir.

Bay Mahmut Esat, konferansına şöyle başlamıştır:

— Büyük Türk fakültesinin önünde söz söylemek benim için sonsuz bir şereftir. Türk devriminin, milliyetçilik prensiplerini söylemezden önce, Türk hekim okulunun milliyet uğrunda, Türk milletinin istiklâlî yolunda Türk ve insanlığın hürriyeti uğrunda ölen, son neslelerini veren eski ve genç Türk hekim namzetlerinin hatrasını anmak için, rica ediyorum, ayakta bir dakika susalım..

Dinleyiciler bir dakika ayakta sümüşler ve sonra Bay Mahmut Esat konferansına devam etmiştir:

— Bizler hepimiz ya gazi oğlu gazi, yahut şehit oğullarıyız. Ben, hemşerilerim arasında, dört oğlunu anavatan uğrunda şehit vermiş aileler tanırım. Bu analar için en büyük teselli, vatanın kurtulmasıdır.

Bu topraklar, bazı şairlerimizin zannettikleri gibi şunun bunun bahşığı değildir. Kılıç, zekâ, kan hakkıdır.

Bizim, kimsenin toprağında ve istiklâlînde gözümüz yoktur. Fakat toprağımızda ve istiklâlîmizde de gözül olanların gözünü çıkarabiliriz. Bugün de, yarın da. Ve gittikçe birbirini takip eden Türk nesilleri daha fazla kuvvet göstereceklerdir.

Bir gün bize deseler ki: — Dünyayı bize veriyoruz. Bir Türkün burunu kanasın..

— Hayır.. Deriz. Bütün bir dünya bir Türkün burunun kanamasına değmez..

Türk vatani adını taşıyan bu memlekette bir taş parçası koparmak isteyen, evvelâ kendisinin yok olacağını mutlaka gözönüne almalıdır (Şiddetli alkışlar).

Bütün bunları lâf sananlar, uzak ve yakın tarihimize bakabilirler.

100 yıl önceki tarihe bakalım: Günün birinde Osmanlı imparatorluğunun dar günlerinde birinci Napoleon Türk vatanına saldırdı: Akâ önünde kanlı savaşlar yapıldı. İmparatorun cesur komandanlarından birinin önüne Kasap oğlu adlı general Ahmet çıktı. General, askerî ile beraber kaleye tırmanırken kazan dolusu katranlar döküldü. General ve askerleri kapkara yüze Türk duvarlarına yapıştılar.

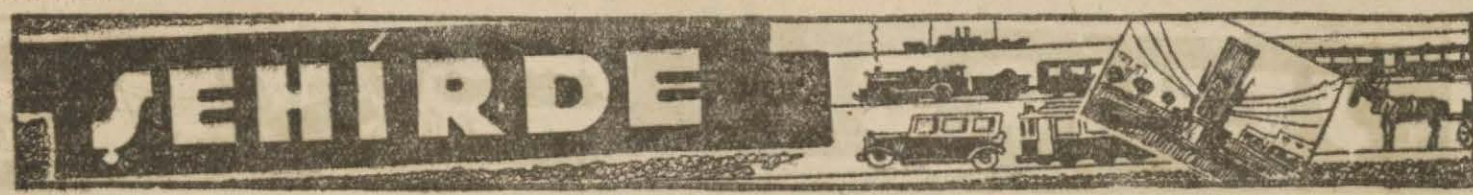
Bu topraklara, bu millete yan bakanlara dünyayı kapkara göstermek sanatımız icabıdır. Başa öyle geliyor, ki Allah Türk milletini, haksızlık edenlere yüzkarası nı yüzlerine vursun diye yarattı.

Biraz daha geri tarihe bakalım. Günün birinde Kanije'ye Alman orduları saldırdılar..

Bay Mahmut Esat, Kanijedeki hâdisatı uzun uzadıya anlattuktan sonra şunları söylemiştir:

— Hürriyet ve istiklâl, bir millet için nasıl elde edilebilir? Bunun bilimsel Türk tarihi okusun. Orada kurtuluşu bunu bulacaktır.

Türk milliyetçiliği sulhu sever,

Okutanlar

Çocukların mektep dışındaki hallerini de göz önünde tutacaklar

Kültür Bakanlığı tarafından bütün okullara bir tamim gönderilmiştir. Bu tamimde hocaların talebinin haricindeki vakitleriyle de alâkadar olmaları istenilmiştir.

Bazı okul talebelerinin kahvelerde oyun oynadıkları, tramvaylara takıldıkları görülmüştür.

Her mntaka okul hocaları aralarında birer heyet seçeceklerdir. Bu heyet muhtelif zamanlarda talebeleri kontrol edecektir.

Rum vatandaşlarımızın Tayyare Cemiyetine yardımı

Rum vatandaşların Tayyare Cemiyetine yardım için kurdukları yardım derneği bir hafta zarfındaki ilk faaliyetinin semeresi olarak 2600 lira toplayıp Cemiyete teberür etmiştir.

Rum vatandaşların bu faaliyeti Cemiyet tarafından takdirle karşılanmıştır.

Ticaret heyetimiz Madrite gitti

Türkiye — İspanya ticaret anlaşmasına ait konuşmalarını yapacak olan, heyet dün Madride hareket etmiştir.

Heyetin başkanı, Türkofis konjenan subesi sefi Bay Necmi vumurtacılarımızın isteklerini tespit etmiştir.

Bilindiği üzere, yumurtalarını zıf en birinci ihraç yeri İspanya'dır.

fakat biliyoruz ki sulhun bellibaşlı bekçisi silâhtır. Sulh, hürriyet ve istiklâl ancak ve yalnız elde silâhla olur..

Bay Mahmut Esat, burada islahîlik, komünizm, farmasonluk gibi bazı cereyanlardan bahsetmiş, ve demiştir ki:

— Bunlar bize artık insanların kardeş olduklarından silâha biçâğa lüzum kalmadığını söylüyorlar. Bunların sözlerine inanıyoruz. Bu propagandayı yapanlar ya saftırlar, doğru yola gireceklerdir. Yahut casusturlar. Günün birinde elbette bunlarla hesaplaşacağız ve alacaklı çıkacağız. Türk milleti hangi hasmı ile karşılaştı, da sonunda yenmedi ve alacaklı çıkmadı?.

Bay Mahmut Esat, Türk köylüsünün tarihte oynadığı rolü anlatarak maddi milliyetçilik prensiplerini saymış, "Biz, bütün bir tarihimizin şanını yaymış bir kütleyi nasıl unutabiliriz?.. Demiş, gözü milliyetçilik bakımından Türk dilinin ehemmiyetine getirerek şöyle demiştir:

— Devrim hakkıyla elini ortaya uzattı ve muvaffak olacaktır. Türk dilini sadeleştirmek, sadelik içinde zenginleştirmek lâzımdır. Bugün öyle bir türkçe lâzımdır, ki bütün bir Türk dünyası ile irtibat haline gelsin, yalnız vatanşumul değil..

Dil buna derler, böyle olmalıdır. Türk gençliğinin bellibaşlı bir işi dilimizi düzeltmektir. Şuna buna inhisar etmeyecek dil konuşmalıdır..

Bay Mahmut Esatın konferansı, birçok yerinde çok şiddetle alkışlanmıştır.

Eğlenti yaparken dövüşenler!

Sorguya çekilen üç kişi, tevkiş edildi

Birkaç gece evvel Çarşıkapıda Çorlu medresesinde bir hâdiseler olmuş, bir odadaki içkili eğlenti sırasında kavga çıkmış, beş arkadaş dövülmüşler, yaralanmışlardır. Bunlardan küçük Mustafa ile Rıza ve Kasım, bir de toplantıda hazır bulunan Leman, dün akşam üzeri polisçe müddeiumumiliğe getirilmişler, müddeiumumilik kendilerini Sultanahmet birinci sulh ceza mahkemesine göndermiştir.

Hâkim Reşit, sorguya çekmiş, küçük Mustafa, Rıza ve Kasım haklarında tevkiş müzekkeresi kesilmesine karar vermiştir. Lemanı serbest bırakmıştır.

Küçük Mustafa ile Kasımın başları sargılarla bağlıydı. Bunların yaraları nisbeten hafif olduğundan, ayakta tedavi edilmektedirler. Arkadaşlarından büyük Mustafa ile Sırrı Celâl, şimdiki halde hastanede yatıyorlar. Yaraları ağırcadır.

Oğlak aşırıktan!

Ahmet isminde bir simitçi, dün akşam üzeri Sultanahmet birinci sulh ceza mahkemesinde sorguya çekilmiştir.

Ahmedin sokakta dolaşan bir oğlak çaldığı iddia olunuyor. Kendisi, çalmadığını söylemiş, hâkim serbest bırakmış, şahitleri dinle-

Bir deste anahtar!

Topkapıda bir evin kapısına anahtar uydururken yakalandığı ve cebinde bir deste anahtar çıktığı kaydı ile İstanbul üçüncü ceza mahkemesine verilen Mihran, dün muhakeme edilmiştir. Muhakeme, şahit çağırılması için başka güne bırakılmıştır.

Telve ile fal!

Beyoğlunda oturan Zaruhi isminde bir kadın, İstanbul üçüncü ceza mahkemesinde kahve telvesi ile fala bakmaktan muhakeme edilmiştir.

Kendisi, bunun aslı olmadığını söylüyor. Mahkeme, şahitleri çağıracaktır.

ÖKONOMİ

Trakya peynirleri

iki aya kaaar piyasaya çıkarılacak

Trakyada, peynir yapmak için çalışmalara başlanılmıştır.

Mandıralarda süt mamulâtı hakkında bir talimatname hazırlanmıştır. Trakyadaki bütün mandıraların bu talimatnamenin gösterdiği esaslara göre peynir yapmalarına dikkat edilmektedir. Trakya peynirleri ancak iki aya kadar piyasaya çıkarılabilecektir. Son zamanlarda İstanbul piyasasında satılan peynirler İzmir halisinden gelen peynirlerdir.

Yağ fiyatları düştü

Piyasada son günler içerisinde sadece fiyatları çok düşmüştür ve düşmekte devam etmektedir. En iyi Trabzon yağlarının toptan kilosı 50 kuruştur.

Yağ piyasasının böyle düşme-

Hekimler

Yabancı memleketlerde okuyup gelirlerse..

Hekimlik okumak üzere Avrupa'ya giden talebeler, okumalarını bitirerek memleketimize döndükleri zaman Sıhhiye Bakanlığı tarafından vaziyetleri tetkik edilerek doktorluk yapmaları için kendilerine izin veriliyordu.

Muhtelif memleketlerin tatbik ettikleri doktorluk tahsili etrafında Bakanlık tarafından yapılan tetkikat neticesinde birçok memleketlerin tıp tahsilleri bizim memleketimizde tatbik edilen tıp tahsili arasında farklar olduğu ve birçok kısımların eksik olduğu görülmüştür.

Bundan sonra dış memleketlerde tıp tahsili yaparak şehrimize gelen talebelere hekimlik izni verilebilmek için o memleketteki tıp tahsili vaziyeti tetkik edilecek, talebelerin okudukları şeylerde eksikler varsa evvelâ memleketimizde bu kısımlar için staj görevcekler, sonra doktorluk yapmalarına müsaade edilecektir.

Bu araştırmada röntgen esas tutulacaktır.

Üsküdar'daki iskele meydanı

Üsküdar'da iskele meydanının genişletilmesine bu sene devam edilecektir. İskele'ye yakın birkaç dükkân istimlak olunacak, çarşı boyundaki birkaç dükkân da sırasıyla alınarak cadde genişletilecektir.

Kaçakçılık davası

İpekli kumaş kaçırmaktan suçlu görülen yataklı vagon kumpanyası kondoktörlerinden Jorj Ber-to ve terzi Jan Olivye'nin duruşmasına dün sekizinci ihtisas mahkemesinde devam edilmiştir. Kamusal şahit olarak gümrük muayene memurları dinlenilmiştir.

Kültür müdür muavini

Kültür müdür muavini Bay Adil İstanbul civarındaki köy okullarını tetkik üzere dün Çatalca'ya gitmiştir. Bay Adil Çatalcadan sonra Şile okullarını da tetkik edecek ve tetkiklerinin neticesini raporla müdürlüğe bildirecektir.

sindeki sebep süt veren hayvanların sayılarının ve bu yüzden yağ stokunun çoğalmış olmasıdır.

Zeytin satışı iyi gidiyor

Bu yıl zeytin piyasası çok canlıdır ve diğer yıllara nazaran daha iyidir. Bu canlılığa sebep bilhassa Rusların son günler içerisinde yapmış oldukları mübayaattır.

Sovyet Rusya 1934 yılı mahsulü olan zeytinden daha salâmu-ra müddeti bitmediği halde 200 ton almışlardır.

1934 zeytin rekoltesi yedi, sekiz milyon kilodur; kalite itibarıyla da çok iyidir. Piyasada her gün zeytin satışı yapılmaktadır, toptan fiyatı 13 — 18 kuruş arasındadır.

Bu vaziyet, zeytinle uğraşanları çok memnun etmiştir.

SIYASA

Büyük harp gemisi siyasası

Evvelki gün bu sütunda Fransa deniz bakanlığının büyük harp gemilerini, Fransa donanmasının desteği saymağa karar verdiğini yazmıştık.

Daha önce, ileride donanmanın daha fazla deniz altı gemileriyle hafif ve sür'atli harp gemileriyle dayanacağı zannediliyor ve onlara göre bir deniz siyasası kabul edilmiş bulunuyordu. Fransa büyük harp gemilerini donanmasının desteği yapmağa karar vermektedir. Bu siyasetten ayrılmış oluyor.

Fransanın bu kararı vermesinden sonra İngiltere bahriyesinin birinci Amirali Sir Bolton Eynon Monsell İngilterenin deniz inşaatçıları karşısında bir nutuk söyleyerek "her denizci İngiltere bahriyesinin müdafaa kuvvetlerinin harp gemisine dayandığını bilmelidir" dedi. Ve bu suretle büyük harp gemisinin yalnız tecavüz vasıtası olmuyarak müdafaa vasıtası olduğunu da gösterdi. Ve İngiliz donanmasının bunlara güvenerek hareket yollarını koruyacağını, bunlara güvenerek hafif harp gemilerinin hareket edebileceğini anlattı.

İngiliz amirali hava bombardımanlarının harp gemilerini işe yaramaz bir hale getirdiğine dair fikirleri de kabul etmiyor, ve harp zamanlarında büyük yük gemilere, sahillere iltica etmekten başka bir şey yapamayacaklarına dair yürütülen müdafaa ların varit olmadığını söylüyor.

bombardımanına karşı açık müdafaa bir haldedir. Lâkis bugünkü gemi inşaatı tarzıyla değişmiş ve yeni müdafaa şartlarına uygun bir mahiyet almıştır.

Fransa ile İngilterenin büyük gemiyi donanmalarına destek olarak kabul etmeleri bu deniz siyasasının her deniz devleti tarafından esas ittihaz edileceğini gösteriyor.

Onun için diğer deniz devletleri de aynı yolda bir siyasayı tutacaklardır. Hiç de hayret uyandırmayacaktır.

ö. R. Doğan

Aksaray'daki kanalizasyon

İki sene evvel Aksaray'da Horhor caddesi ile tramvay yolu arasında kanalizasyon yapılmıştı. Bununla rağmen Horhordan At meydanına gelen suların sokakları doldurduğu görülmüştür. Buradaki kanalizasyon yeniden kuvvetlendirilmektedir.

Derse geç gelen hocalar

Kültür müfettişleri tarafından yapılan tetkiklerde bazı okullar hocalarının sabahları derslere geldikleri görülmüştür.

Geç gelen hocaların isimleri tespit edilerek kendilerine cezaları verilecektir.

Bugünce nöbetçi eczaneler

Samatya'da: Teofilos, Fener'de: Vîtalî, Şehzadebaşı'da: Üniversite Şehreminde: Nâzım, Karagümrük'te: Suat, Aksaray'da: Pertev, Beşiktaş'ta: Süleyman Recep, Kumkapı'da: Belkis, Zeyrek'te: Hasan Hulâsi, Ankarâ caddesinde: Eşref Neşet, Eminönü'nde: Hüsnü Haydar, Galata'da: Doğruyolda: Merkez, Tüneide: Namık, Doğruyolda: Merkez, Tüneide: Namık, İstiklâl caddesinde: Kemal Rebol, Osmanbeyde: Şark Merkez, Kasımpaşada: Merkez, Hasköy'de: Halk eczanesi

BÜYÜK DENİZ ROMANI

Endülüste Kemal Reis

Tefrika No: 74

Yazan: İshak FERDİ

Emir Mehmet, Sinandan bahsederken, o öldükten sonra dirilebilir demmişti

Emir Mehmed'i götüren araba, biraz sonra, uzaktan görünen ışığa yaklaşmış ve küçük bir köşkün kapısı önünde durmuştu.

Prenses Maryana o gece Sinan Reis hakkındaki esaslı malumat alacağını umuyordu.

General Gonzalve o gün prensese şu teminatı vermişti:

— Hiç merak etmeyin! İsbiliyeden aldığımız esirler arasında Sinan reisi çok yakından tanıyanlar var. Bunlardan birini bu gece alıp getiririm. Kendisinden arzu ettiğiniz malumatı alırsınız! Müstehrik olunuz... Ben size Sinan Reis adlı Türk korsanını kendi elimle yakalayıp getirmeye çalışacağım. İspanyol hanedanı arasında, bir Türk korsanının ruhundan hoşlanacak kadına ilk defa rastlanması tarihe geçecek kadar mühim bir hâdise idi.

Türkler uzun yıllardanberi İspanyollarla dövüştükleri için, kral hanedanına mensup bir kadının Sinan gibi tanınmış bir korsana gönül vermesine herkesten önce babası tahammül edemezdi.

Kral Ferdinand çok müteassıp ve rahiplere lüzumundan fazla imtiyaz ve salâhiyet vermiş bir hükümdardı.

Ferdinand, kızının rüyasında Sinan'ı gördüğünü ve onu arattığını rahip Malinos'a da söylemişti.

(Malinos) saray baş piskoposu unvanıyla zaman zaman İspanya'da toplanan ruhani meclislerde bazı kimseler hakkında idam ve işkence kararları vermiş, hain, kibirli ve avanesi çok kuvvetli bir rahipti.

Sinan'ı esir olarak yakalayıp getirirler bile, prensesin onu uzakta görmesini dahi rahip (Malinos) bir uğursuzluk sayacaktı.

General Gonzalve arabadan inerken prenses Maryana pencereden bakıyordu.

Emir Mehmet bacağındaki zincirleri sürükleyerek arabadan indi. Bir kaç muhafızın yardımıyla köşke girdi.

Emir Mehmet hâlâ gecenin korkunç karanlıkları içinde baş dönürücü bir rüya gördüğünü sanıyordu. İki büyük şamdanın aydınlattığı büyücek bir salona girdikleri zaman prenses Maryana yukarıdan aşağıya yeni inmişti.

Emir Saidin içinde biraz sonra serbest kalacağına dair derin bir sevinç yoktu. Kalbi çarpmağa başlamıştı. Fakat, kurtulacağı için değil. Biraz sonra ne olacağını düşünerek.

Maryana, Endülüs sultanının küçük biraderinin İsbiliyeden dönerken yakalandığını henüz duymamıştı. Karşısına gelen esirin kim olduğunu bilmiyordu.

Güzel prenses, generali görünce yanına sokuldu:

— Vallahi ben sizin kadar sözünde duran bir kimse görmedim. Gece yarısı yorulunuz.. Bu zahmetinizi unutmuyacağım!

Ve Emir Mehmedin yüzüne bakarak:

— Bu adam İsbiliyeden mi yakalandı?

Diye sordu.

General başını salladı:

— Evet prensesim!.. Geçen gün yaptığımız büyük bir harpte bunun gibi binlerce İsbiliyeli yakalandık..

Emir Mehmet İspanyolca'yı güzel biliyordu..

Generalin önünde konuşmağa başladı:

— Memeleketinize yardım için Türkiyeden Sinan adlı bir reis gelmiş.. Sen onu tanırmısın?

— Evet, prenses! Garnatadan kaçarak İsbiliyeye gelmişti.. Çok yakından tanırım..

— Şimdi nerededir?

Emir Mehmet, generalin gözüne bakarak, başı önünde cevap verdi:

— Toprak altında..

Maryana içini çekerek bir koltuğa oturdu:

— Muharebede mi yaralandı?..

— Evet, prenses! Yaralanıp düştüğünü gözümle gördüm..

— İmdadına koşmadın mı? Siz müslümanlar bizden çok merhametlisinizdir?..

— Kızım, bu mayanın prensesi? Derhal yanına atıldım. Fakat ölmüştü..

— Vah, vah!.. Cesedini ne yaptınız?

— Süvarileriniz üstünden geçip gittiler.. Toprağa karıştı.. Diğer şehitlerimiz gibi..

— Çiğneyip geçtiler ha?

Gonzalve kaşlarını çatarak Emir'in yüzüne baktı.

— Sorduğunuz adam o kadar hürmet ve takdire lâyık bir adam değilmiş, prenses!

— Niçin?..

— Hem çok gaddar, hem de çok çirkin bir korsanmış.. Böyle bir adamın adını anmak bile insanın başına felâket getirir..

Emir Mehmet atıldı:

— General hazretlerine yanlış haber vermişler sanıyorum.. Sinan reis yer yüzündeki yakışıklı erkeklerin en güzeli idi..

Maryananın yüzü güldü:

— Ben de rüyamda öyle görmüştüm.. Tarih kitaplarında da okuyorum: Türkler iri cüsseli, yakışıklı insanlarmış.. Çok mert ve cesur olurlarmış.. Yalan söylemezler ve haksızlıktan hoşlanmazlarmış..

General Gonzalve bu sözlerin asılsız olduğunu isbata hazırlanırken, Emir Mehmet tekrar prensese döndü:

— O, sizin tanıdığınız gibi, mert ve cesur bir Türktü. Yalan söylemezdi.. Haksızlıktan hoşlanmazdı. Başkasının malında ve toprağında gözü olanların düşmanı idi. Bütün bunlardan başka o, bir başka mucize sahibi olduğunu da söylemişti: Öldükten sonra, tekrar ve istediği zaman dirileceğini söylemişti!

(Devamı var)

Valiler

Soyadı olarak hangi sözleri aldılar

Sami Kepenek

Kâzım Dirik

Fazlı Büleş

Hadî Baysal

Valilerimizin soyadı kanunu çıktıktan sonra aldıkları yeni isimler bir liste halinde toplanmıştır. Aşağıya koyuyoruz:

Afyon valisi Ahmet Durmuş (Evrendilek), Amasya valisi Kadri (Üçok), Ankara valisi Nevzat (Tandoğan), Antalya valisi Sahip (Örgel), Aydın valisi Fevzi (Toker), Balıkesir valisi Salim (Gündoğan), Beyazıt valisi İmadettin (Arda), Bilecik valisi A. Rıza (Oskay), Bolu valisi S. Cemal (Güler), Burdur valisi S. (Okay), Bursa valisi Fazlı (Güleç), Çanakkale valisi Süreyya (Yurdakul), Çankırı valisi D. Hüsnü (Uzören), Çoruh valisi Ekrem (Erten), Çorum valisi A. Hikmet (Aykaç), Denizli valisi Fuat (Tuksal), Diyarbakır valisi Faiz (Ergün), Edirne valisi S. Özdemir (Günday), Elâziz valisi Tevfik (Gür), Erzincan valisi Fahri (Özen).

Eskişehir valisi Hakkı (Yücel), G. Antep valisi Akif (Eyidoğan), Giresun valisi Y. Sezai (Üzer), Gümüşhane valisi Emem (Aykut), İçel valisi H. Haydar (Berkun), Isparta valisi Fevzi (Daldal), İstanbul valisi Muhittin (Üstündağ), İzmir valisi Kâzım (Dirik), Kars valisi Cevdet (Ertuğrul), Kastamonu valisi Fazlı (Özelci), Kayseri valisi Nazım (Toker), Kırklareli valisi Faik (Üstün), Kırşehir valisi Mitat (Saylam), Kocaeli valisi H. Faik (Türel), Konya valisi Cemal (Bardakçı), Kutahya valisi Hazım (Türeğün), Malatya valisi İ. Etem (Akıncı), Muğla valisi Ö. Cevat (Öztekin), Niğde valisi Ziya (Tekeli), Ordu valisi Nazım (Akyürek), Samsun valisi Fahrettin (Kiper), Seyhan valisi Tevfik Hadi (Baysal), Siirt valisi Sakıp (Beygo), Sinop valisi A. Hakkı (Savaş), Sivas valisi S. Sami (Kepenek), Tokat valisi Recai (Gürel), Trabzon valisi Rifat (Danışman), Yozgat valisi Baran (Baran), Zonguldak valisi Halit (Aksoy).

23 Nisan

Size çocuğu düşündürecek haftanın başlangıcıdır.

İSTANBUL SEMTLERİNİN TARİHİ

Yazan: Niyazi Ahmed Okan

Tefrika No: -111-

Alenen "nakzisiyam..."

Mahşer gibi kaynaşan halk, ateş sanki buraları silip süpürmek için yakılmış, söndürülmesine imkân yokmuş gibi eilni kaldırmıyor, fakat "Bimarhane yanmasın!", diye yalvarıyordu. Yeniçeriler şaşırılmışlar, ne yapacaklarını bilmiyorlardı. Ateş gittikçe bimarhaneye yaklaşıyordu. İçerde zincirlere vurulmuş "zirdeliler", vardı.

Bimarhane müstahdemini de ne yapacaklarını şaşırılmışlardı. Ateş, gittikçe yanaşıyordu. Bir yeniçeri ağası halkın taşkınlıklarını bastırmak istedi. Fakat attığı nara boğazına tıklmıştı:

— Şeyh Mahmudun zincire vurulduğu bina kurtulamaz. Canları kurtaralım... Diye sesler yükseldi. Dışardan gelen yardımla, bimarhanede bulunan az delilerin çıkarılmasına karar verildi. Muhafız olarak içeri yeniçeriler alındı. Her daireden toplanan deliler, sofada sayıldı. Bimarhanenin kapısından karışık bağırmalar uğultu halinde aksediyordu. Deliler şaşkın şaşkın etrafa bakıyorlardı. Yeniçeriler bir kaçını kolundan tutarak kapıdan çıkardılar. Bimarhanenin kapısında mahşer gibi kalabalığı, bağırmaları ve göğün bir uçundan yükselen alev sütunlarını gören deliler, yayından fırlayan ok hızıyla yeniçerilerin muhafazasından kendilerini kurtardılar. Vaziyet hakikaten korkunçtu. Deliler çığgın kahkahalarıyla etrafa saldıyorlardı.

Diğer taraftan ateş, bimarhanenin saçaklarını sarmıştı. Ya içerideki zincire vurulmuş deliler?.. Bu zavallılar diri diri mi yanacaklardı?.. Onları kurtarmaya kimse cesaret edemiyordu.

Bimarhaneyi saran ateş her saniye artıyordu. Müstahdeminden kimse içerde kalmamıştı. Delilerin bulunduğu hücreye ateş yaklaşırken telâş artıyordu. Artık göz göre göre yanacaklardı. Çok geçmeden ateş o hücrelere de geçti.

Evvelâ hücrelerin pencerelerinden siyah dumanlar çıkmaya başladı. Biraz sonra kızıl alevler parladı. Şimdi, tüyler ürpertici feriyatlar başlamıştı. Korkunç sesler, bir canavar inleyişini andırıyordu.

Amansız ejderha, bu acıgırlı hali fazla devam ettirmedi. Çatı bir anda iskelet haline gelmişti. Bina, çatırdayarak büyük bir gürültü ile çökmeğe başladı. Sesler, bir inleyiş halinde duyuluyordu. Biraz sonra kızıl alev, tekrar kalmı duman tabakasına inkişap etti. Enkaz altında kalan kül tabakası, zir delilere elbedi mezar olmuştu.

Ateş ilerliyordu. Süleymaniye'den Ağakapısına kadar ilerleyen bir kol Vefa camii yanındaki veziri azam Mustafa paşa, sadri esbak Numan paşa ve reisi sabık Ebubekir efendinin saraylarına dayandı. Herbiri, muazzam ve mutantan saraylardı. Köprülü hafidi olan Numan paşanın sarayı son derece müzeyyendi.

Saraylara giren ejderha, bunları da arkasında külden bir iz halinde bırakarak Şehzadeye doğru yollandı. Buraya ulaşmak güç

olmadı. Şehzade caminin havlusunu nihayetsiz eşya denkleleriyle mahlâldi. Ateş, göğün boşluklarında hız alarak ilerliyordu. Bir sıra evler aheste aheste yanarken, kimbilir nereden sığıryan bir kıvılcım, Şehzade caminin minaresini de tutuşturmuştu. Buradan kopan tahta parçaları, kanatlanmış, bir ejderha gibi avluda yığılı eşya denklelerine abandı.

Yüzlerce ailenin, kurtarabildiği birer parça eşya da az zamanda kül yığını haline geldi. Buradan camie sirayet ederek döşemeleri tutuşturdu. Diğer taraftan yeniçerilerin eski evleri de ateş almıştı. Acemi gılmanlar odaları da dahil olduğu halde cehennemi bir ateşle yanıyordu. Yeniçeriler bitgin bir hale gelmişlerdi. Fakat kendi saraylarını yanmaktan kurtarmak için ne lâzımsa yaptılar. Çatılara tırmanarak kova kova su döktüler, bir çok kısımlara halatlar bağlayarak yıkıldılar. Fakat hiç birdedbir elvermedi. Bunlar da boş bir arsa haline geldi. Kuruluş çesme üzerinde yürüyen diğer bir kol Lâleliyi istilâ etti. Lâleli çesmesinin etrafındaki bütün evler aheşin bir parlayışile yerinden siliniverdi. Burada mevcut bildümmü dükkanlar, cami, meşcit yandıktan sonra ateş Küçük Lângaya geçti. Bir kol da Aksaraydan geçerek, vezir İsmail paşa, sadrazam Yusuf paşa, Amcazade Hüseyin paşa saraylarını yaktı. Ateş buradan Davutpaşa camine geçti. Cami, amansız aheşin karşısında bir anda eridi. Halk artık yangının önüne geçilemeyeceğini anlamıştı. Bu ne kadar yapılan bütün uğraşmalar; müessir olmamıştı. Artık bunalan yeniçeriler de seyre dalmışlardı. Davutpaşa camini yutan ejderha, Altmermere doğru ilerledi. Yolun iki tarafını yakarak Vakıtsız efendi türbesine dayandı.

Zeyrek tarafındaki kısım, Numan paşa ve sair sarayları yakıtıktan sonra Sultan sarayına nüfuz etmişti.

Saray erkânı tellâllar bağırttı. Sarayın kurtarılması için çalışanlara mühim miktarda mükâfatlar vaadedildi. Bu vaatlere halk dudak bükmeğe mukabele ediyordu. Ateş, kudurmuş bir canavar gibi ağızından alevler fıskırtarak pençesine saldırtı yeri toprağa karıştırmadan bırakmıyordu. Saray, bütün gayretlere rağmen diğerleri gibi mahvoldu.

Atpazarından ilerliyen kol, Sultanmahmut camii ve imaretini yaktı.

Aksarayda ayrılan diğer bir kol Mehmet paşa sarayı üzerinden Kocamustafapaşaya geçerek bir yol kenarında nihayet buldu.

Bu yangın kırk yedi saat bilâfasıla devam etmişti.

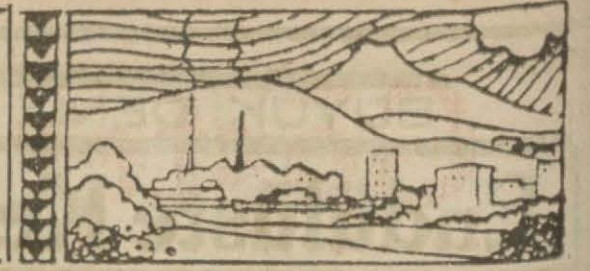
KIZIL BAYRAM

Bu mevzudan fazla uzaklaşmak için "Kızıl Bayram,, diye anılan 1780 yılı yangınını da yazarak Cibali semtine son vereceğiz.

(Devamı var)

ÜLKEMİZDE

Adana Halkevinde

Komitelerin kendi alanlarında değerli çalışmaları görülüyor

Adana, (Hususi) — Halkevi reisi Kemal Kusun Maraş sayıyı seçildikten sonra yerine Kasım Zeki En'er tayin edildi.

Komitelerin de çalışma müddetleri sona ermişti. Yapılan seçimde çalışacak olanların, eser verebileceklerin iş başına getirilmesi imkânı elde edildi.

Halkevi komitelerinin çalışmaları hakkında bir fikir vermek üzere aşağıdaki kısa malûmatı yazıyorum:

SERGI ve MUZE KOMİTESİ

Önce camilerden ve mezarlardan başlayarak kıymetli mimarî âbidelerin tetkikine girişmiştir. Bu arada Ulu cami, Hasanağa camii mihrap ve minberleri ile Bağ camii, Yeşil meşcit ve Ramazan oğullarına ait Kadılık önünde bulunan iki sıralı on altı lâhit ve Ulu cami mezarlığı üzerinde tetkikat yapılmıştır.

DİL, TARİH, EDEBİYAT KOMİTESİ

Bu komite milli yıl dönümlerini kutluladığı gibi Adananın kuruluş tarihinin yazılması için icap eden hazırlıklara girişmiştir. Bu mücadelede bulunmuş ve yanında vesikaları saklanmakta olanlara sorulmak üzere sorgular da hazırlanmıştır.

GUZEL SANATLAR KOMİTESİ

Bu komite son aylarda üç konser vermiştir.

Keman, mandolin, kurslarına da devam edilmektedir.

TEMSİL KOMİTESİ

Temsil komitesi, Kânunusani, şubat, mart aylarında Kör, Hasbahçe, Ödenen borç piyeslerini temsil eylemiştir. Yüzlerce vatandaş bu temsillerde hazır bulunmuşlardır. Bu piyeslerin dekorları tamamen yeni olarak yapılmıştır.

Eski askerî mahfel tutularak orada provalara devam edilmektedir. Mete piyesinin provaları yapılmaktadır.

SPOR KOMİTESİ

Spor komitesi, uçara atışı teşvik için şehir stadında bir uçar güvercin müsabakası yapmıştır. Bundan başka, klüplere kayıtlı olup da spor komitesinde yazılı bulunmayanların bir listesi yapılarak deftere geçirilmiş ve kayıtlı bulunan

sporcular iki takım halinde çalıştırılmış, bunlar arasında bir kupa maçı tertip olunmuştur. Bu kupa üstüste üç sene alan takımın adı Kupanın üzerine yazılacaktır. Yapılan birinci maçı kırmızı takım kazanmıştır.

Cirit oyunlarının da intizam dahilinde cereyanını temin için bir talimatname hazırlanmış ve tatbikine başlanmıştır.

İÇTİMAİ YARDIM KOMİTESİ

Bakım evinde iâşe edilmekte olan ve sayısı 720 yi bulan fakir talebeye üç ay zarfında kasket, elbise, kundura, iç çamaşırı, defter, kalem, pantolon, gömlek, elbise keten ve çorap temin edilmiştir.

Komite bundan başka, göz ve diğer hastalıklara müptelâ olanları muayene ettirmiş ve lüzum görülenleri hastaneye yatırmıştır. Müracaat eden 43 hastanın muayeneleri ve tedavileri yapılmıştır.

HALK DERSANELERİ ve KURSULAR

Türkçe, fransızca ve ingilizce dersaneleri açmış ve muvaffak olan 99 talebeye şahadetnamelerini vermiştir.

Hapisanede de türkçe tedrisatına devam etmektedir.

Kış mevsimi için tertip edilen konferansların (41) i verilmiştir.

KÖYCÜLÜK KOMİTESİ

Havaların yağmurlu ve müsaadesiz gismetinden dolayı köylere gidilememiştir. Bununla beraber Mihmandar köyünde meydana bir yerde yapılacak mektep için bir tarlanın etrafı çevrilmiş, içerisi sürülerek ağaçlanmasına çalışılmıştır.

İncirlikte üç dersaneli mektebin ihtiyaca kâfi gelmediği görülerek binanın genişletilmesine ve tam teşkilâtli olması için de icap eden teşebbüslere girişilmiştir.

Komite, Taşçı köyünde ölü çocuk doğuran bir kadını doğum evine getirterek tedavi ettirmiştir.

KÜTÜPHANE VE NEŞRİYAT KOMİTESİ

Bu komite, halkevinin propaganda vasıtası olan (Ak günler) gazetesini üç aydan beri muntazam neşrelemektedir. Bu ga-

Inegölde Adapazarı Emniyet bankasını teftiş

Inegöl, (Hususi) — Adapazarı emniyet bankası genel çevirgeni bay Namık buradaki şubelerini teftiş etmek üzere meclisi idare reisi bay Cevatla birkaç gün evvel Inegöle gelerek bankayı teftiş etmiş ve piyasa hakkında tetkikatta bulunmuştur. Bay Namık teftişi neticesinde gördüğü muamelâtteki doğruluk ve iş sahiline gösterilen kolaylıktan memnun kalmıştır. Hakikaten Inegölün iktisat alanına pek iyi tesirler bırakan bu banka piyasamızın ihtiyacı olan krediyi tamamen temin edip birçok işlerin görülmesinde âmil olduğundan halkın itimadını kazanmıştır. Banka geçen seneki işlerinden yüzde on kâr temin ederek nisan ayından itibaren dağıtmağa başlamıştır. Gevren çevirgen, bankanın Inegöl şubesi çevirgeni bay Sadık Ökonoğlu teşekkür ederek borsa şubelerini teftiş etmek üzere buradan ayrılmıştır.

H. U.

zetede köylüye inkilâp bilgileri verilmeğe çalışılıyor. Köylünün fenni bir surette tarlasını ekmesi, topraktan çok verimli mahsul almaları yolları gösterilmektedir.

Mecmuada sağlık bilgileri de yer bulmaktadır.

Komite, halkevinin kuruluşu yıldönümü kutlulamasını filme almıştır. Bu vesileyle radyosunun neşriyatı halkımıza dinletilmektedir.

Zehirli gazlardan korunma filmi de göstermiştir. Memleketin en işlek bir yerinde açılmış olduğu kütüphane çok muvaffak olmuştur. Her gün buraya bir çok kişiler gelerek gazete, mecmua, kitap okumaktadır.

Terbiyevi kitaplar ısmarlanmıştır. Maarif vekâleti neşriyatı da temin olunmuştur.

* *

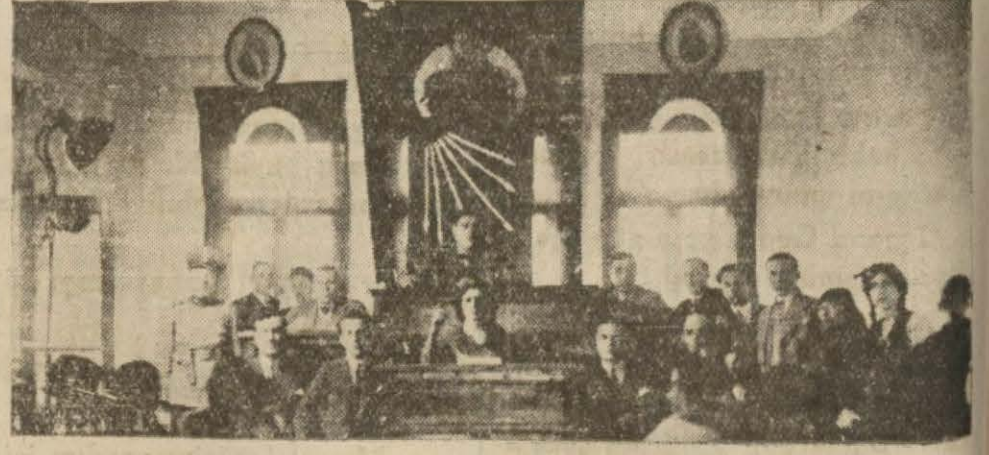
Profesör Yansen Adanada

Adana, 14 (A.A.) — Üç dört gündür şehrimizde tetkikler yapan şehir mütehassısı profesör Yansen, Mersine gitmiştir. Yarın Tarusa da uğrıyacaktır.

Profesör şehrimizin her yerini gezmiş ve şehircilik imar bakımından Adananın inkişafa çok müsaait bir durumda olduğunu ve tetkiklerinden memnun kaldığını söylemiştir.

Izmir esnaf ve işçi birlikleri düzeltildi

C. H. F. başkanı, yapılacak işleri anlattı işçi ve esnaf diteklerini söylediler

Izmir işçilerinin bir toplantısında bir bayan söylev veriyor.

Izmir, (Hususi) — Cumhuriyet halk fırkası İzmir esnaf ve işçiler birliği salonlarında büyü bir içtima yapılmış, fırka ve vilâyet idare heyeti reisi Yozgat sayılayı Bay Avni Doğan, 100 bin liralık yeni bir bütçe ile ve yeni bir programla faaliyete geçmek üzere bulunan otuz beş birliğin müşterek teşkilâtı hakkındaki fikirlerini anlatmış, direktif vermiştir.

Bay Avni Doğan, birliklerin hakiki gayelerinin ancak içtimai ve iktisadî sahada kendi heyeti umumiyelerinin menfaatlerine yardım etmek olduğunu izah ederek, teşkilâtın, bundan evvel nice muvaffak olamadığını anlatmış, fırkaca verilen kat'i kararın ya muhakkak müsbet işlerle birlik azalarına hizmet etmek, yahut birlikleri, kapamak olduğunu söylemiştir.

Birlikler şimdiki halde fırkanın (Esnaf işçiler birliği) bürosu etrafında birleştirilmiş ve Kordon da geniş, güzel bir binaya yerleştirilmiştir.

Yüz bin liralık bütçenin azami bir kıskançlık ve isabetle tatbiki takdirinde, işçi ve esnaf için çok iyi neticeler vereceği ümidi katidir.

Bay Avni Doğan, bu husustaki düşünce ve kararlarını anlatırken, taavün sandıkları, istihlâk kooperatifleri teşkil edileceğini, bütün azaların gerek şahıslarının, gerek ailelerinin sağlık durumlarının müteaddit doktorlarla temin olunacağını, dava ve ihtilâflar için hukuk müşavirleri tutulduğunu, esnafa sermaye ve kredi buluna-

cağını söylemiş, aidat olarak toplanan paranın ancak yüzde otuzunun maaşlara, kiraya ve sair masraflar verileceğini, geri kalan mikdarın muhakkak bir iş, bir yardım olarak aza arkalaşlara iade edileceğini anlatmıştır. Bay Avni Doğan bu izahat esnasında, birliklerin muvaffakiyet, teşkilât ve intizamı uğrunda çalışmalarından dolayı birlikler şefi bay Osman ile idare heyetlerini, kâtibi umumileri takdir etmiştir. Bu izahat alkışlarla karşılanmış, çok iyi bir tesir yapmıştır.

Birliklerde yazılı aza adedi 50 bine yakındır. İçtimada hazır bulunan belediye reisi, birliklerin muvaffak olmaları için muvazene hakkında birlik mümessillerini fikirlerini dinlemiştir. Mümessiller, bir çok mesleki noktalarından dileklerini anlatmışlardır.

İçtimam sonlarına doğru vali General Kâzım da gelmiş, gördüğü intizamdan, muntazam teşkilâtın dolayı bay Avni Doğan ve bay Osmanı hararetle tebrik etmiştir. Vali, birliklerini hükümetten bekledikleri işler ve bazı idari meseleler üzerindeki fikirlerini dinlemiştir.

Biga belediye reisliği

Biga, (Hususi) — Son günlerde Sonposta gazetesinde kaza halkını hayretler içinde bırakan bir havadis görülmüştür. Ötedenberi kaza belediye reisliği halk fırkası idare heyeti reisliğinde bulunan bay Raşit Usumu bu vazifelerinin hâlâ başında iken bay Adnan adında bir zatın fırka idare heyeti başkanlığına seçildiği yazılmıştır. Bu havadis doğru değildir.

KURUN'un edebî tefrikası: 28

Balea Destu

Bürhan Cahid

Ve hayatta insanlar ancak iki sınıftır. Varlıklı olanlar için bu süslü, gürültülü hayat vardır. Toprak, su ve gübre kokulu çiftlik havası fakirler içindir.

Bunu iddia etmek için, saçını sakalını, cemiyetini, insanların tekâmülünü tetkik ederek ağartmış bir âlim olmak lâzımdır.

Cavidanın ince, yapma kaşları yay gibi gerildi. Fazıl önüne baktı. Alman karısı, neler söylüyor gibi başını kocasına çevirdi.

Devam ettim:

— Şunu söylememe müsaade eder misiniz? Medeni hayatı bizden çok yıllar önce kabul etmiş olan Avrupalılarda kibarlık ve yüksek hayat hiç bir zaman dans, kumar, sefahet değildir. Bilakis asıl kibarlık, hayatı kendi samimi aile çerçevesine yerleştirmektir. Avrupanın o meşhur eğlence, sefahat yerlerini dolduranlar hemen baştanbaşa denemek kadar ecnebi ve sonradan görmelerdir. Av-

rupa aristokrasisini tanımak isterseniz bunu kalabalık, lüks yerlerde göremezsiniz. Asıl kibarlar medeni hayatı evinin çatısı altında temin ederler. Bundan şunu çıkar mak kabildir ki, kibarlık, dans, oyun, şatafat demek değildir. Ve öyle kibarlar, zenginler vardır ki sonradan görmelerin içinden çıkmadıkları meşhur barların, kumarhanelerin semtine bile uğramazlar. Şövalye devri kapanalı çok olmuştur. Fakat bugün Avrupa da binlerce zengin ve eski aileler hâlâ şato hayatı yaşarlar. Avrupanın eğlence yerleri her gün ve her memlekette devre göre mantar gibi yetişen yeni zenginler, sonradan görmelerle dolup, taşar. Uzağa gitmeğe hacet mi var. Bizde de öyle değil mi?

Fazıl söz fırsatı bulmuş gibi atıldı:

— Biz kibarlar zengini ayırt edemiyoruz. Geçen gün senelerden beri Adada oturan bir arkadaşıla konuşuyordum.

— Adada, klüpte ne var, ne yok! Dedim.

Malûm ya, Yatklüp İstanbulun bellibaşlı zengin yatağıdır. Bana dedi ki:

— Her mevsim yeni yeni çehreler görünüyor. Uzun zamandır Adadayım. Her devir değiştiğçe o devrin yetiştirdiği zenginlerle tanışırım. Klübün aza defterini bir karıştırmak lâzım gelse insan şarar, kalır. Vaktile Yatklübün en hovarda azası bugün İstanbulun geri, kenar bir mahallesine sığınmış, silik bir ömür sürüklüyor.

Dün Sirkeci otellerinde dört ya taklı odalarda geçinenler bu bahar Yatklüp tıraçalarında ongun ruvazla buzlu rakı içiyor. Birkaç yıl önce uçkurluklu çarşaflarıyla İstanbul sokaklarında yürümesini şaşırان lâdenli kadınlar, bugün Yatklüp salonlarında rumba oynuyor... Kibarlık değil, para meselesi...

Fazılın anlattığı bu taze haberler de Cavidana iddiasının ne kadar gülünç olduğunu anlatınca ferahna halde kızdı. Yüzünü buruşturdu. Jiletle alınıp sonradan boyayla ince ay şekli verilen kaşları bir daha gerildi, somunrttu

(Devamı var)

Gösterilen Filmler

**Roçild — Yaşamak Korkusu — Aşk
Yüzünden Katil — Büyük Oyun —
Bitmiyen İztrab, Nasıl ?**

“Roçild,, Filmi, Yahudi Propagandası Mahiyetindedir!

Miryam Hopkins, birçok yer de hoş giden bir yıldızdır. Tipinde Mey Vestin izi bulunan bu yıldız, “Yaşamak korkusu,, filminde baş rolü muvaffakiyetle yapıyor!

“Saray,, sinemasında gösterilen “Roçild,, filmi, bu meşhur bankerler ailesinin hayatını, 1780 tarihinde faizcilik yapan Yahudinin, fakir görünenek vergi kaçırarak biriktirdiği parayı beş oğlunun nasıl işlettiklerini ve bilhassa 1815 tarihinde Avrupa piyasasına nasıl tesir icra ettiklerini gösteriyor. Gösterdiği şey, bundan ibaret mi?. Bu filmde bu safhalar arasında saklı tutularak değil, adeta açktan açığa Yahudi propagandası yapıyor!

Yahudi, Avrupada zulüm görüyor, fakat için için uğraşılıyor, “Bırakalım da onlar bizi kendilerinden kuvvetli zannetsinler. Para, bizim yegâne silâhımız, yegâne kuvvetimizdir,, sözüyle ifade ettikleri gibi el altından bir uğraşma!.. Frankfurt, Viyana, Napoli, Paris ve Londra şehirlerinde beş banka kuran beş kardeş, bir sebebe halinde silâhları olan para, kuvvetleri olan para ile uğraşış yolunu tutmuşlardır. Bu bankalar, babalarının ölümlünden otuz iki sene sonra kurulmuş, müşterek faaliyete geçmiştir. Kardeşler, şehirden şehire mekikdokuyorlar. Bol bol para kazanıyorlar!

Nihayet harp ve sulh işlerinde söz sahibi olabilecek vaziyete geliyorlar. “Yahudiler, sulhü severler. Harpten nefret ederler,, Dolayısıyla “Roçild,, ailesi, yalnız para kazanmağı değil, Avrupada sulh havasını temin etmeğı de düşünüyor, Yahudilerin artık zulüm görmeyeceğine dair söz değil, senet alarak müttefik devletlere yardım edip, Napolyon Bonapartin katli inhişamına yol açıyor. Bu ideal uğrunda bütün serveti tehlikeye koymaktan çekinmeyecek kadar cesur davranıyor. “Roçild,, ailesi!

Beş kardeşin başında bulunan bu mühim işleri idarede üstünlük gösteren Natan Roçild, Fransız istikraz işinin kendilerine verilmemesine kızarak Borsada panik çıkarıp rakiplerini avucu içine alıyor. İngilterenin malî itibarını kurtarıyor.

Elbe adasından dönen Napolyon Bonapart için “Ona yüz gün mühlet bırakıyorum, ve “Avrupanın sulhü için her şeyi veriyorum,, diyen Natan Roçild, tam yüzüncü gün Imperatorun yenildiğini haber alıyor. En sonunda da “İngilterenin manevî evlâ-

di,, deniterek, kenutisine “Barontub,, veriliyor. Hülâsa, harbi seven Napolyon Bonapartı asıl yenen ve Avrupalı sulha kavuşturan Baron Natan Roçild oluyor!

İşte mevzu budur. Fakat, Yahudi propagandasının yapıldığı, bu kadarla kalmıyor. Filmin başından sonuna kadar, hemen her safhada, her harekette, her sözde bunun bir alâmeti vardır. Yalnız, faizcilik yapan Yahudinin fakir görünerek, vergi kaçırarak para biriktiriş safhası, bir bakıma Yahudiler aleyhinde sayılabilir. Yoksa bunu da bir zekâ eseri sayarak lehte tefsir mümkün mü?.. Her halde filmi yaparken, bundan menfi bir netice çıkarılabileceğini düşünememişler.. Böyle olsa gerek!

Sinemada bu filmi seyredenlerden birinin, yanındaki “Bu filmi Hitler görse, acaba ne yapar?!, dediğini işittik. Hakikaten öyle!.. Yahudi propagandası, filmin üzerinden akıyor. O derecede bariz!.. Adeta apaçık!

İngilizce sözlü olan bu film, senaryo ve rejî cihetlerinden bozuktur. Baştan sona kadar dümdüz, alelade bir gidiş!.. Filmde Jorj Arlis, Robert Yang, Loretta Yang, Obrey Smit ve daha birçok artist bulunuyor. Bütün bu kalabalığa rağmen, Jorj Arlisten başka göze çarpan yok! Diğer artistler, tip itibariyle uygun, lakin küçük küçük rollerdedir. Natan Roçild rolünü yapan Jorj Arlis, çok tipik, canlı, hareketli ve... tam mânâsıyla artisttir. Üzerine aldığı rolü başarıyor. Hem tamamıyla!

“Melek,, sinemasında “Yaşamak korkusu,, ismi altında gösterilen film, hafif tertip bir ruh tahlili filmidir. Sevdiği erkekle bir yaz gecesi başbaşa kaldığı zaman “İsterim ki, bu dakika hiç bitmesin, ne geçmiş, ne de geleceği olsun,, diyen kız, sonradan onun evlenme isteğine karşı “Evlenmeyi aşk için bir şart olarak gösterirseniz, aşkı öldürürsünüz,, diyor. Buna rağmen gene evlenmeğe razı oluyor, gene tereddüt ediyor.. Bir istiyor, bir istemiyor, başka bir kızla başka bir erkeğin nasıl sevistiklerini evlenip beraber yaşamak için nasıl çırpındıklarını, ne fedakârlıklara kat-

landıklarını, ölüme giden yolu nasıl beraberce takip ettiklerini gördükten sonra, tereddüdünü yenebiliyor. Böyle bir mevzu... hafif tertip bir ruh tahlili!

Bu çeşit mevzular, roman, hikâye ve nihayet sahne eseri mevzuları olmağa elverişlidir. Zaten filmdeki bu mevzu da bir edebiyat eserinden mülhemdir. Filme elverişli gelmemiştir. Seyyal, müphem, elle tutulamayan ifadesi, film seyircisini yadrgatıyor, şaşırtıyor. O derecede ki, bir gazetenin bu film için “Aşkla karışık iyi bir polis macerasıdır,, şeklinde bir hükümüne yol açtı! Halbuki, bu hafif tertip ruh tahlili filmdeki “Polis macerası,, ancak bir safhadan ve tereddütler içinde kıvranan, buhranlar geçiren kızın ruhi haletinin değişmesinde rol oynayan zıt bir vaziyetin ortaya konuluştan ibarettir!

Senaryosu kâfi derecede hareketli hazırlanmış olmıyan bu İngilizce sözlü film, rejî noktasından da orta derecededir. Miryam Hopkins, rolünde muvaffaktır. Fredrik Mars, Helen Mak, Jorj Raft da iyi oynuyorlar. Hepsi, bu kadar!

“İpek,, sinemasında gösterilen Fransızca sözlü film, burada “Aşk yüzünden katil,, adını taşıyor. Bu film, bir zabta filmidir. Amerikada “Gangster,, lerin nasıl kıyasıya haydutluk ettiklerini mevzu olarak benimsiyen filmdeki vaka, aşağı yukarı iyi oynayışla yürüyor. Zaten oynayış kötü olsaydı, mevzunun kuruluğuna göre, film berbad bir şey olurdu! Bu film, çok merak verici tarzda tertip edilen bir senaryoya dayanan zabta filmlerinden sayılmaz. Rejisör mahareti denilen şey de, bu filmi o noktadan kuvvetlendirir derecede iz bırakmamıştır!

Mirna Loy, Mey Klark, Varner Bakster, Filip Holmes, Henri Gordon, bu filmde oynayanlardan bir kaçıdır. Bunlardan Mirna Loy, hem hususiyetli bir oynayışla görünüyor, hem de hoş giden bir kadın tipi olarak!.. Yeni yıldızlardan Mey Klarkla, bu filmde ilk defa karşılaşmıyoruz. Fakat, bu filmde de ufak bir rolde!

“Sumer,, sinemasında gösterilen “Büyük oyun,, filminde Mari Bel, ayrı ayrı iki rol yapıyor. Bu rollerden birinde salon kokotu, diğerinde sokak kokotudur. Bar kokotu da diyebiliriz!.. Bu ikinci rolde hayli muvaffak, birincisinde bilâkis!.. Birinci rolde başına yapışık tarzda yapılmış saç tuvaleti, üstelik bu saçların sarı oluşu, ona hiç mi hiç yakışmamıştır. Bahsin sanat cephesi haricine alarak, bunu da kaydetmekten kendimizi alamadık!

Bu filmde Fransovaz Rozay ve Piyer Rişar Vilm, çok muvaffak olmuşlardır. Şarl Vanelin rolü, basit, küçük rol birdür. En büyük rol Piyer Rişar Vilmdedir. Bu rol, onun artistlik kabiliyetini tamamıyla göstermesine yaramıştır. Fransovaz Rozay, eskidenberi tanınmış olan bu artist de, bu filmdeki rolü yapış itibariyle, muvaffakiyetlerine yeni bir muvaffakiyet katmış vaziyettedir.

Film, Fransızca sözlüdür. Temsilin nasıl olduğundan bahsettik. Rejî, fena değil!.. Senaryo, bir noktadan pek ustalıkla hazırlanmıştır. Delikanlının önce metresi olan ve parası bitince kendisinden yüz çeviren kadını, sonradan Fasta bir barda rastladığı bir kadın, başka başka kadınlar mıdır, yoksa ikisi de aynı kadın mıdır?.. Bu hususta yalnız filmdeki delikanlı tereddüt içerisinde kalmıyor, seyredenler de tereddüde kapılıyor! Hakiki vaziyet, bir türlü sezile-

K. A. D. I. N.

...Güzellik...

Bayanlar, ideal güzelliğe, asrî Venüseyaklaşmak elinizdedir

Bugün gene Parisin Tabaren dansözlerinden genç ve güzel Bayan Reymond'u güzellik ideali üzerinde tetkik etmek için örnek alıyoruz. Bu güzelin boyu: 1,59 dur. Bu boya göre diğer azaların ölçülerinde biraz eksiklikler vardır. Ağırlığı: 53,5 kilodur (55 olmak lâzımdır); koltuk altından göğsü: 0,80 (83 olmalıdır); göğüs uçlarından: 0,83 (tamamdır); daha aşağıdan göğüs çevresi: 0,68 (tamamdır); boyun çevresi: 0,29 (0,038 eksiktir); kalçalar çevresi: 0,79 (0,05 eksiktir); kaba et çevresi: 0,91 (tamamdır); baldır çevresi: 0,51 (0,034 fazladır); diz kaçağının üst çevresi: 0,36 (tamamdır); dizin en kalın yerinin çevresi: 0,30 (0,026 eksiktir); a-sık kemigi çevresi: 0,18 (tamamdır); kol çevresi: 0,24 (0,023 eksiktir); yumruk çevresi: 15 (tamamdır).

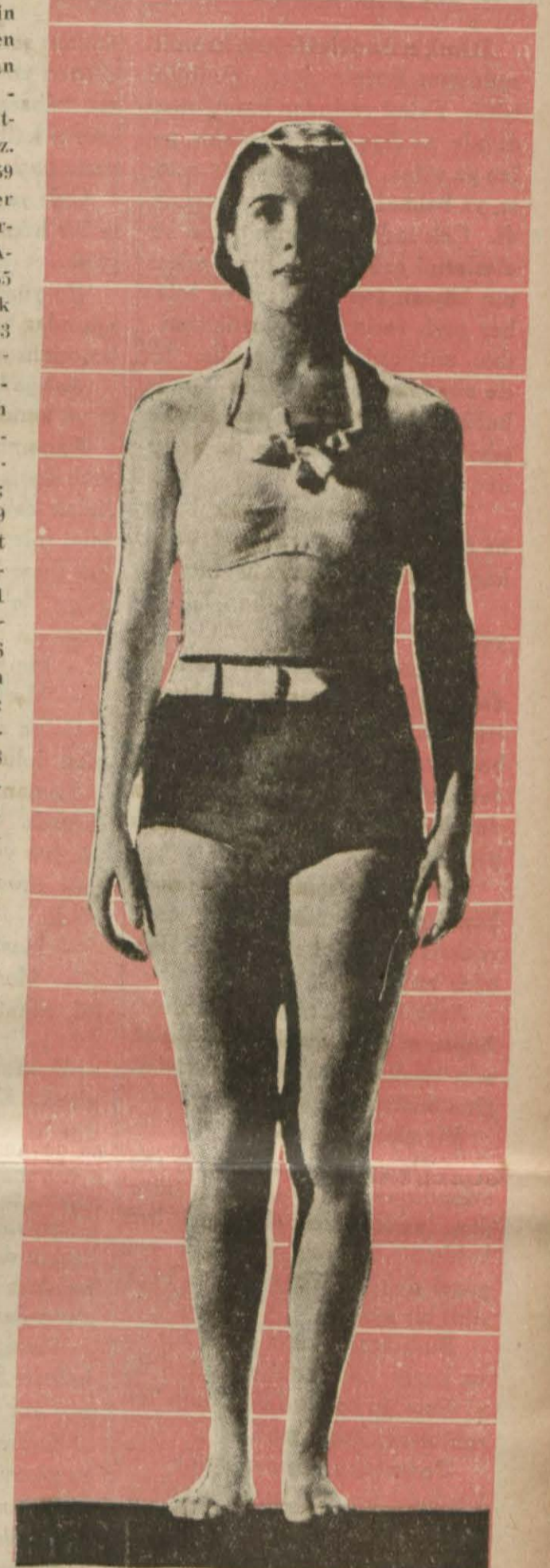
İdeal asrî Venüseyaklaşan güzel kadınlar için gösterdiğimiz örnekler bütün memleketlerin artistleri arasından seçilen bir gruptan alınıyor. Bunlar Tabaren'de Parislilerin alışık oldukları hususî güzelliklere maliktirler. Bir taraftan profesyonel dansöz oldukları için vücutları iyi bir şekil almıştır. Aynı zamanda iki güzelliklerinin hususiyetlerini de muhafaza ediyorlar. bugün resmini koyduğumuz genç Bayan Reymond Fransızdır ve kendisinde Fransız güzelliğinin inceliği vardır.

Bayanlar vücutlarını gün günden ve azanıza yapacağınız idman hareketlerine tâbidir. Bunu yapmakla falân filân azanıza yapacağınız hareketlerin size vereceği çok güzel bir görünüşün ne kadar kolaylıkla elde edileceğini görebilirsiniz. Vücutünüzün muhtelif yerlerinde toplanan ve size hoş gitmeyecek bir şekül veren yağların erimesi böylece kabil olabilir. Bugüne kadar re-

miyor ve ancak filmin sonuna doğru ve bir anda ilk kadının ortaya çıkmasıyla belli oluyor. İşte, senaryonun ustalıkla hazırlanışı bu noktadandır. Bu cihet, seyircinin alâkasını besleyen bir cihet!

Mevzuda, iskambil faliyle istikbalin keşfedilişi, ortaya alınmıştır. Fal açan kadının bütün söyledikleri, çok geçmeden birer birer çıkıyor. Fala inanır mısınız?.. Bu, bize acıip göründü!.. Sonra, delikanlının en sonra yapayalnız Fasta kalışı, Çöle gidişi de, yadrgayışla karşılanabilir. Birinci kadın gibi kendisinden yüz çevirmiş olmıyan ikinci kadınla beraber Avrupa'ya giderek mesut olmak tecrübesine girişmesi, daha tabii, daha beşeri değil mi idi?.. Fakat, bu delikanlı, oldukça hususiyetli bir tip olarak canlandırılmıştır. Dolayısıyla, ruhi haletinin ani tesiri altında dünyaya küsmesi, olabilir bir şeydir. Hülâsa, filmin mevzuunda bu cihetten bir kaçamak yolu bırakılmıştır!

“Türk,, sinemasının bu hafta gösterdiği Fransızca sözlü “Bitmiyen iztrab,, filminde, bu adı mevzuuna uygun düşürülmüş filmde, temsilin bü-

Bayan Reymond

simlerini neşrettiğimiz güzellerin bilhassa vücade iyi bir fenasüp veren tarafları belden aşağılardır. Bunun o kadar büyük bir çevreye malik olmaması bu güzellerin dansöz olmalarındandır.

tün yükü, Volter Konolinin omuzlarında. Bu artist, rolünün ağırlığı altında ezilmiyor, bu ağırlığı kuvvetli temsille kaldırıyor. O bu rolde tam bir artisttir. Ancak, mevzu göre verilen rol, üstelik ikinci safhada yapılan makiyaj, Emil Yanningisi göz önüne getiriyor!

Rolü ve makiyajı itibariyle, onu hatıra getirdiğini yazdıktan sonra, mevzunun kısaca koca ve baba olan bir adamın fedakârlığı olduğunu kaydedelim. Çoktandır burada filmlerini göremediğimiz Alman artistinin çok benimsediği bir mevzu!

Bu filmdeki mevzuda yapılan fedakârlık nedir?.. Bir adamın, bir vapur kazasından kurtulduğu halde, denizde boğulmuş gibi ortadan kaybolması!.. Bunun sebebi?.. İndirilen sandala alınması için, bir kadının mantosunu giymiş bulunması!.. Bu, ortadan kaybolması için ciddi bir sebep midir?.. Bu asırda böyle bir şey sadece bir kurnazlık sayacaklar az değil. Hiç değilse ölüm karşısında şaşkınlıkta yapılan bir hareket, tehlike karşısında bir zaaf sayacaklar, her halde ekseriyeti teşkil eder. Bunun için bir adam, kendisini boğulmuş bil-

(Devan uncu ayıf)

HIKAYE

Erkek kalbi

— İtalyancadan —

Nanleden : Ö. R. Doğrul

Rami, zilin çaldığını, kapının açıldığını, birinin içeri girdiğini işitti. Fakat yerinden kıvrılamadı bile, ne diye kıvrılayacaktı, gelen ya sütçü, ya ekmeççi, ya eczacı, ya bakkal çırağı, ya hizmetçiydi. Çok sade hayatının bütün hâdiselerini ezberden biliyor, odasının köşesinden evinde olan biten her şeyi, sesinden, kıvrıdanışından, anlıyordu. Bugün bile, hiç de alışılmamış bir hâdise vuku bulduğu halde, aynı aşınahkla her şeyi hissediyor, onunla da alâkadar olmuyordu.

Çok geçmeden ebe gelecek, daha sonra doktor çağırılacak ve bir kaç saat sonra herşey olup bitecekti. Bunların hepsini, hepsini biliyordu.

Bununla beraber bütün biraz da telâşlıydı. Telâşını saklamak için tekrar bir kitap açıp okumağa başladı. Gözleri açtığı sayfaları satırları üzerinde dolaşırken aklından hayatının mazisi safha safha geçiyordu.

Yirmi beş yaşında evlenmişti. Şimdi otuz yaşındaydı. Beş yıldır renksiz bir hayat sürüyordu. Bahtrıyar mıydı?

Asla, betbaht mıydı, o da değil. Anasının kurduğu plâna boyun eğmiş, tembelligine ve şahsiyetsizliğine kurban olmuştu.

Bir gün anası ona:

— Oğlum, demiyim, artık seni evlendireceğim, düşündüm, taşındım, sana hanım olabilecek kız buldum. Emineyi al. Gerçi pek güzel değil, fakat ciddi ve becerikli bir kız..

Bu kızcağız sana güzel bir yuva kurar. Seni bahtiyar eder. Beni dinle de kendini bir takım "kuruntulara,, kaptırma!..

Doğrusunu isterseniz onun da kurduğu hiç bir kuruntu yok gibiydi. Anasının sözlerini dinliyerek ve onu hoşnut etmek istiyerek Emineyle evlendi ve anasının anlayışı dairesinde bu evlilikten bahtrıyarlık duymağa alıştı.

Fakat bu bahtrıyarlık soluk, ölgün bir bahtrıyarlıktı. Anası, ona "kendini bir takım kuruntulara kaptırma!,, dediği zaman neyi kas ettiğini pek iyi biliyordu. Çünkü Raminin kuruntusu, zengin bir adamın karısı olan halâsının kızı Samuştu. Rami, çocukluğunda onların evine sık sık gidiyordu. Fakat sonraları iki ailenin servet farkı aralarında bir uçurum açtığı için Rami de halâsının evine gitmez olmuş, fakat uzun boylu, güzel, şık ve zarif Samuşu unutmamış, onunla evlenmek ihtimalini aklından çıkaramamıştı.

Gerçi Samiyenin onun gibi a damla evlenmeğe razı olacağına o da inanmıyordu. Çünkü Samiye her halde ondan çok yüksek bir erkeğe varabilirdi, fakat Rami, gene arâ sıra kendini bir takım kuruntulara kaptırıyordu, yalnız anasının ihtarı, bir taşı aşındıran bir damla su gibi onun hülyalarını söndürüyordu.

Sönük, ölgün bahtrıyarlık yıllarından sonra Emine gebe kalmış, doğuracaktı.

Rami, ilk önce bu hâdise ile pek alâkadar olmadı, fakat bir

müddet sonra kalbinde bir takım hislerin coştuğunu, suları yükselen, kabaran bir nehir gibi hislerinin kalbine sığmadığını duymağa başladı.

Öyle ya, yer yüzündeki varlığını bir hikmet, bir kıymet kazanıyordu.

Bu yüzden geçmiş kederlerini, aşkından feragatini, bahtiyarlıktan mahrumiyetini unutabiliirdi.

Ayağa kalkarak odasından çıktı ve kendisini koridorda buldu.

Karısının odası tarafından kuvvetli ilaç kokuları geliyordu. Biraz kulak kabartsaydı, karısının inimin inlediğini de duyacaktı. Fakat dışarda, ansızın süzülen bir gölge ile karşılaşarak durakladı. Kuvvetli bir ses:

— Merhaba! Rami! dedi.

— Merhaba..

Gelen eski bir mektep arkadaşları olan doktordu.

Şişman, şen, sevimli bir adamcağızdı. Çocuk doğurtmak ve yer yüzüne yeni yeni varlıklar getirmek onun canlılığını artırmış gibiydi.

— Hastamız nasıl?

— Merak etme! Sen odana çekil, rahat rahat otur. Ben birazdan gelir, seni görürüm!

Doktor, karısının yatak odasına girdi. Kendisi de kendi odasına döndü.

Mevcutunun boynuna geçerken, kurunca, eski düşünceleri tazelendi. Çocuğunun doğmasıyla hayatının ileriye doğru uzandığı bu sırada nedense kafası hep maziye, ve mazinin derinliklerine dalyordu.

Mazi, onun için bir tek mânayı haizdi: Samuş, Samuş, Samuş! Samuş adı ve kendisi..

Evlendi, evleneli onu bir kaç kere görmüş, onunla konuşmuştu.

Samuş onları ziyaret ediyor ve her halleriyle de alâkadar oluyor fakat nedense evlenmiyordu.

Acaba neden?

Evin sofası kalabalıklaştı. Birisi hizmetçi kıza usul usul bir şeyler söylüyordu. Bu ses Ramiyi yerinden kaldırdı. Bir lâhze sonra odasının kapısı açıldı ve sarrşın bir baş içeri uzanarak:

— Girebilir miyim? dedi.

Bütün düşüncelerini yazıhanesinin gözüne kapamak istiyormuş gibi eliyle tuhaf bir işaret yaptı ve kendisini meşhut cürüm halinde yakalanmış bir cani sandı. Fakat Samiye sakin sakin ilerledi ve:

— Emine ne halde? dedi, onu yoklamağa geldim..

Rami o kadar alıktı ki cevap veremedi. Samiye onun merakından, telâştan şaşırıldığını sana rak tekrar sordu:

— Rami, dedi, pek mi korkuyorsun?

Rami mırıldandı:

— Hayır, doktor içerde!

Sonra birdenbire gözlerini Samiyenin güzel vücuduna dikti ve:

— Bir dakika otur, Samuş! dedi.

Sesi, birdenbire bozulmuştu..

Samiye ona hayretle bakı ve bir lâhze bir şey demedi. Sonra sordu:

— Bir şey mi var? Sana yardım

TAKVİM

	Pazartesi 15 Nisan 12 Mubaarem	SALI 16 Nisan 13 Mubaarem
Gün doğuşu	5.31	5.19
Gün batışı	18.47	18.49
Sabah namazı	4.43	4.42
Öğle namazı	12.14	12.14
İkindi namazı	15.58	15.59
Akşam namazı	18.47	18.49
Yatsı namazı	20.25	20.26
İmsak	3.34	3.33
Yılın geçen günleri	116	117
Yılın kalan günleri	253	254

RADYO

bugün

İSTANBUL:

18: Fransızca ders. 18,30: Şehrazat (plâk). 19,30: Haberler. 19,40: Muhtelif plâklar (orkestra) 20: Gamin kardeşler ve mandolinata orkestra. 20,30: Viyolonist Orhan. 20,50: Kitar Solo — Maryo, 21,15: Son haberler. — Borsalar. 21,30: Bayan Bedriye Tüzün Türkçe sözlü şan — Stüdyo caz ve tango orkestraları. 223 Khz. VARŞOVA, 1345 m.

18: Çocuk programı — Sözler. 19, 10: Koro konseri. 19,25: Sözler. 19,45 plâk şarkılar. — Sözler 21: Senfonik orkestra konseri. 21,45: Duyumlar. 22: Senfonik konserin devamı. 175 Khz. MOSKOVA, 1724 m.

17,30: Parti yayımı. 18,30: Karışık konser. 19,30: Klâsik konser. 21: Mikrofondada tiyatro. 22: Almanca yayım. 23,05: İngilizce. 24,05: Macarca yayımı.

823 Khz. Moskova, (Stalin) 18,30: Leningrad operasında verilecek operayı nakil. 22,45: Dans musikisi. 24,05: Macarca yayım.

823 Khz. BÜKREŞ, 364 m. 13 — 15 gündüz plâk yayımı. 18: Sözler. 18,15: Vagnerin eserlerinden konser. 20: Konferans. 20,20: Plâk. 20,45: Konferans. 21: Revü. 21,10: Oda musikisi. 21,40: Hafif musiki. 22,10: Konferans. 22,25: Şarkılar. 23, 45: Duyumlar. 23,15: Konser nakli. Khz. LEIPZIG, 382 m.

20: Şen havalalar ve danslar. 21: Duyumlar. 23,20: Gece musikisi. 85 Khz. BUDAPESTE, 350 m.

18,30: Kalmar — Balazs salon kurarteti. 19,55: Karışık yayım. 20,50: Piyano birliğiyle opera şantözü. Bayan Maria Basilides tarafından piyano — şan. 21,35: Duyumlar. 21,55: Orkestra konseri. 23,10: Duyumlar. 23,15: Çingene musikisi. 24: Mandito cazı (şarkılı).

AKBA

Ankarada AKBA kitap evinin birinci şubesi modern bir şekilde Maarif Vekâleti karşısında açılmıştır. AKBA kitap evleri her dilde kitap, mecmua, gazete ihtiyaçlarına cevap vermektedirler. Gerek kitaplarınızı, gerek kırtasiyenizi en ucuz olarak AKBA kitap evlerinden tedarik edebilirsiniz. Devlet Matbaası kitapları ve VAKİT in neşriyatının Ankarada satış yerî AKBA kitap evleridir.

AKBA Merkezi Telefon 3137
Birinci şube " 1761
İkinci şube: Şaşıyan Pazarı

edebilir miyim?

Cevap vermedi ve ortalığı sessizlik kapladı..

Bu sessizlik genişleyen ve ikisini de yutan bir daire gibi açılmıyordu. Sanki ikisi de, başka bir sesi, vaktile söyleyip şimdiki unatulan yahut düşürülüp söylenemeyen sözlerin hatırasını dinliyorlardı. Rami, kendisi gibi mahcup bir adamdan ansızın çıktığı için bütün tuhaf görünen bir sualle sessizliği yırttı:

— Samiye, neye evlenmedin?

Samiye birdenbire kızardı. Bütün yüzü, çıplak ensesi kıpkızıl bir renge boyandı. Fakat gülümseyerek gözlerini kıvrıktan gölgeyi sezdirmemek istedi.

(Sonu yarın)

Umumî Harpte

Kafkas cephesi hatıraları

15 Yazan : Erzincan Sayfayı Aziz Samih

100 bin Rusa karşı 17500 Türk neferi vatani müdafaa ediyordu. Van ihtilâl içinde idi.

Tekrar etmeyeceğim. Yalnız acemi kıtaatla denilmesinin gayri vaki bir isnat olduğunu izah edeceğim. Harbin iptidasındanberi 3. O. da bulundum. Ben o kanaattem ki: Osmanlı hükümeti asırlardanberi bu kadar muntazam, mücehhez ve muallim bir ordu meydana çıkarmamıştır. Ahzıaşker şubeleri efradı toplarken evvelâ muinsiz denilen ailesi muhtaç neferleri, sonra gayri muallemleri ve malûlleri ayırmış ve kıt'alara vereceği askeri sıhhati yerinde, muallim olanlardan seçmiştir. Bunların miktarı da kendilerinden istenilen adetten fazla bulundugundan kısa boyluları bile ayrıarak levent gibi efrat göndermişti. Benim de gözlerimle gördüğüm gibi efradın hepsi muallim ve boylu, boslu idi. Depboylar ağızlarına kadar doldurulmuş olduğundan kâffesi de en muntazam ordu'arda olduğu gibi giyinip kuşanmıştı.

Bu askere gayri muallim diyerek kıymetini düşürmek ve Sarıkamış faciâsına galibane harp namı vermek ve bu iddiayı da hakikati bütün çıplaklığıyla bilen bir orduya karşı söyleyebilmek büyük bir cürettir. Bu ordu Sarıkamışta karlara gömüldü, mahvoldu. Şimdiki mevcudumuz o gayri muallim denilen efrattan, ahzıaşker şubelerinde kalmış olan artıklardı.

Elimizde olup, Rus K. O. larına muadil sayılan kuvvetler, muharip piyade 27.886 ve umum muharip efrat 33.896 idi.

Asıl cephede bulunmayıp orduya merbut bulunan diğer kuvvetler de şunlardı:

1. kuvvei seferiye 10000
Van seyyar J. F. 2500
Muş deposu ve gönüllüler 2000
Van deposu ve gönüllüler 2000
3. ihtiyat Sv. F. 1000 idi. Yekûn olarak ta 17500 idi.

Bunlardan başka Lazistan havalisindeki kıtaat varsa da bunların ordu cephesine faydası yoktu. Birinci kuvvei seferiye de henüz orduya yetişmemişti. Van, Muş depoları ve gönüllüleri, 3. ihtiyat süvari fırkası, seyyar jandarma gibi derme, çatma kuvvetler ise Tokattan Van gölü cenubuna kadar olan mntakayı müdafaa ve her tarafta çıkan Ermeni ihtilâlcileriyle çarpışmakta idi. Buna mukabil Rusyanın Kafkas ordusu yekûnu umumisi 100.000 nefer kuvvetinde ve binaenaleyh bizim üç misli kuvvetimizde idi. İlbis, iache ve mühimmatça olan faikiyeti de adetçe olan faikiyetini çok geçiyordu. İşte karargâhı umuminin kendi verdiği malûmata göre hesap olunan bu düşman kuvvetine karşı müdafaaaya ordunun kifayeti iddia olunuyordu.

Van ihtilâlinin teskinine o cihette bulunan kuvvetler kifayet etmediğinden birinci kuvvei seferiyenin de o tarafa gelmesi emrolunmuştu. Birinci kuvvei seferiye Baskaledeki düşmana taarruzu göze alamıyarak Nurdüz ve Şınak üzerinden Vana gitmek niyetinde

olduğunu bildiriyordu. Ahval yanlı kararları böyle düzeltir. Düşman ordusu hedefi aslı olduğu kaidesini unutarak Tahrana, belki daha uzaklara gitmeği kuran fırka şimdi kendi memleketimiz dahilinde sapa yollar arıyor..

1331 MAYISINDAN [1] AĞUSTOSA KADAR

Mayıs ayında çok yağmur yağdı. Geceleri soğuktu. Adetâ askerden donanlar oldu. Bilhassa ileri hatlardaki örtüsüz, elbisesiz efrat çok müteessir oluyorlardı. 21 Mayısta karargâhımızın ortasından geçen sel yarantısı yağmur larla büyüdü, kabardı. Geçmek istiyen bir mandayı karpuz gibi yuvarladı, götürdü. Nehahtan geçen çay da nehir halini aldı, köprümüzü söktü. Erkâniharp İshak Avni bey, hayvanla bu suyu geçip karagâha gelmek isterken seller alıp götürdü. Karargâh efradı yarıdınma koştu, Avni bey kurtuldu hayvanı kurtarmak istiyen bir nefer boğuldu. Haziran girdi, fakat hâlâ yağmurlar dinmedi. Kırk ikindi yağmurları burada tamamen hükmünü yapıyordu. Her ikindide yağmur yağıyor ve akşamları soğuk başlıyordu.

11 Haziranda Ruslar bir alay piyade, iki ağır makineli bölük, altı top ve 7 süvari bölüğü ile K. paya ve iki piyade alayı, dört süvari alayı, üç batarya ile Aktas Ahlat hattına ve altı tabur ve iki batarya ile Reşadiyeye taarruz ettiler.

Kopta beşinci kuvvei seferiye den yedi tabur ve bir seri ve bir mantelli dağ bataryası vardı.

Ahlat hattında birinci kuvvei seferiyeden üç tabur ve iki top bulunuyordu.

Tortumdaki karagâhın muharabası bir tek telgraf teline münhasırdı. Bu da yetişmiyordu İkinci bir tel ilâve edilemeyecek kadar malzemece ihtiyaç içinde idik.

(Devamı var)

(1) Mayıs başlarında Van, Bitlis vilâyetlerinin şimal mntakalarından ahval fena gidiyordu. Malazkirtten başka Batnus ve Bargiri de düşman eline düşmüştü. Bunların karşısında ki aşiret süvari kıt'aları dağıldı. Düşman bu akunna karşı 1. kuvvei seferiye ile Muştaki Oseman Nuri Bey müfrezelerine hareket emri verilmiş ise de henüz düşmanla karşılaşmamış idiler.

4 Mayıs 331 de Kupakilan Muş müfrezesi düşmanla çarpışmaya başladı ve 5 Mayısta düşmanı Malazkirt istikametine taredetti.

13 Mayıs 331 de 2. nizamiye süvari fırkasından bir alay ordu emrinde olarak Tatvana sevkolundu ve aynı gün 23. süvari alayı da Hınıse tahrik edildi. Bu sıralarda Rusların İranda (Savuşbulak) a karşı hareketleri başlamış idi. Beşinci kuvvei seferiye Hunus üzerinden Bitlise yürümesi emri verildi. Ordunun maksadı 1. kuvvei seferiye, 36. fırka, 5. kuvvei seferiyeyi müttehiden kullanarak düşmanın Savuşbulak ve Van havalisinde ehemmiyet kazanan taarruz hareketlerini durdurmak idi. (Bu sıralarda birinci kuvvei seferiye Van Hakkâri mntakalarından Bitlise doğru yürüyüşte idi.)

HARPTARIHI ENCÜMENİ

SPOR

Viyanalılar Güneşlilerle 2-2 berabere kaldılar

Libertas takımı dün ikinci maçını da yaptı. Ve Güneş takımıyla 2 — 2 ye berabere kaldı.

Bu sefer mor formalarla saha ya çıkan Libertas takımının karşısına Güneş takımı şu şekilde dizildi:

Corceviç, Faruk, Asım, Enver, Hasan, İsmail, Selâhattin, Bambino, Rasih, Necdet, Rebiî.

Görülüyor ki takımda İstanbul Spordan Enver, Hasan, Selâhattin ve Peradan da Bambino yer almışlardı.

Hakem Şazi Tezcanın düdüğü ile birlikte Viyanalılar birden hücumla geçtiler. Top bir türlü kalede uzaklaşmıyor, Güneşliler oyunu bir türlü açamıyorlardı.

Nitekim bu hücumlar tesirini göstermekte gecikmedi. Sol açığa sol içe, sol içten sant-foya, ve santrfordan takımın en iyi oyuncusu ve kaptanı olan sol hafa geçen top, sıkı bir şütle kalecinin elleri üstünden Güneş kalesine gir di..

Henüz oyunun beşinci dakikasında yapılan bu golden sonra Güneşliler yavaş yavaş açıldılar. Soldan yapılan hücumlar Necdet'in iyi oynayamaması yüzünden bir netice vermiyordu.

Buna mukabil sağ tarafta Selâhattin, bilhassa Bambino Viyana kalesine doğru pek tehlikeli akınlar yapıyorlardı.

Güneşlilerin hücumları 15 inci dakikada neticesini verdi. Top Rebiîden birdenbire Rasihe, Rasihten de Bambinoya geçti. Bambino çalımla bekleri atlattı. Ve kaleciyle karşı karşıya kaldı. Kaleci topu kapmak için Bambino'nun ayaklarına atıldı. Bambino hafif bir şüt attı. Top yavaş yavaş yuvarlanarak kaleye girdi.

Vaziyet 1 — 1 olmuştu. Bunun akabinde Libertaslılar tekrar ileri atıldılar. Fakat muhacimlerinin şüt atmasını bilmemeleri yüzünden bu akınlardan hiçbir netice çıkmadı, birinci devre böylece karşılıklı olarak kaçırılan bir iki fırsattan sonra berabere bitti.

İkinci Devre
Güneşliler ikinci devreye çıkarırken takımlarında tadilat yapmışlardır. Sağ açığa oynayan Selâhattini sol içe, Celâl Şefiği de sağ açığa ve Bambinoyu da sol içe almışlar, Necdeti çıkarmışlardı. Asımın yerine de İstanbul sporlu Reşat girmişti.

Oyun evvelâ mütevazın olarak başladı. Sonra hakimiyet yavaş yavaş Viyanalılara geçti. Fakat Farukun fedakâr oyunu bu hücumları neticesiz bıraktırıyordu. Viyanalılar gittikçe kaleyi daha sıkı bir çember altına aldılar.

Gol olacak birçok vaziyetler oluyordu. Fakat Viyana muhacimleri şüt atacak yerde mütemadiyen paslaşıyorlardı. Nihayet 30 uncu dakikada sağ açıkları bu kibarlığı bozdu. Kendisine verilen topu hiç bir arkadaşına ikram etmeden kaleye gönderdi: Gol..

Viyanalılar 1 — 2 galip vaziyete geçince gevşiyen Güneşliler toparlandılar, hücumla geçtiler.

Top hep sol taraftan, Rebiî ile Bambino'nun yaptığı kombinezonla ilerliyordu.

Viyanalılar artık bucalıyorlar,

topu taca atıyorlardı. Fakat talih Güneşlilere gülümsemeğe karar vermişti. Tam 40 ıncı dakikada Viyana kelesinin önünde bir karışıklık oldu. Bir ara top Bambino'nun ayağına geçti. Bambino sıkı bir şüt çekti. Kaleci topu tutamadı, gol oldu.

Bu golden sonra Güneşliler bütün heveslendiler. Viyana kalesini sardılar. Hücumlar birbirini takip ediyordu. Fakat bir türlü galibiyet sayısını atamadılar, oyun da 2 — 2 ye berabere bitti.

Nasıl Oynadılar?
Libertaslılar cuma günü oyunlarından daha sönük oynadılar. Çok beğendiğimiz sağ açıkları dün umulmıyacak kadar fena oynadı.

Kalecileri, sağ bekleri, sol hakları zararsızdı. Diğer oyuncular da vasatla, vasatın altında oynadılar.

Güneşlilere gelince en iyi oynayan Bambino oldu. Ondan sonra ille Faruk, Hasan, Rasih, Rebiî diye sayılabilir.

Esasen Güneş takımının hücum hattı cuma günü Galatasarayın hücum hattında daha kuvvetli idi. Ve daha iyi oynadı. Selâhattin ilk devrenin ortasına kadar çok iyi bir oyun oynadı. Fakat gerek Viyana takımının en iyi oyuncusu olan sol haklarının karşısında oynaması, ve gerekse yorulması, bu muvaffakiyetini devam ettiremedi.

Celâl Şefiği de çoktanberi sahada görmemiştik. Her halde antrene olmadığından pek muvaffak olamadı. Birinci devrede sağ iç oynayan Necdet de iyi bir oyun gösteremedi.

Halbuki Necdet geçen hafta milli takım namzetleri maçında bek oynamış, çok muvaffak olmuştu. Bu itibarla fikrimizce Necdet bir hücum hattı oyuncusundan fazla bir müdafaa hattı oyuncusudur..

Mesela Lon Asımın yerine Farukla birlikte bek olarak oynasaydı belki de Viyanalıların meşhur beceriksiz muhacimleri bir tek gol bile çıkaramazlardı. Bu yerde hiç olmazsa ikinci devrede oynatılsaydı.

Her ne ise, netice itibariyle ne Galatasaray, ne de Güneş Viyanalılarını yenebildi. Galiba bu şeref cuma günü Fenerbahçelilere nasip olacak..

Eğer Libertaslılar mağlup olmasan memleketimizi terkederlerse cidden yazık olur.

Türkiyede haklı olarak kendisinden çok daha kuvvetli takımlar mevcut olduğunu kendilerine göstermeliyiz..

Voleybol maçları
Mektepliler şampiyonasının voleybol kısmına dün Darüşşafaka sahasında devam edildi. İlk maç Şişli Terakki ile İstanbul lisesi arasında oldu. Bu maç günün en enteressan maçlarındandı. Hakem Bay Mehmedin idaresinde oyuna başlandı.

Takımlar şöyleydi: Şişli Terakki lisesi; Bay Abti, Lütfi İlhan, Lütfi, Tahir, Mehmet, İstanbul lisesi: Tahir, Sami, Kâmüran, Umrân, Orhan, Cahit..

İlk dakikalarda oyun mütevazin geçiyordu. Bununla beraber,

Venizelosla oğlu

(Baştafı 1 inci sayıfada)

Harp divanına verilen fırka reisleri arasında Venizelos ile oğlu, Terakkiperver ahrar fırkası reisi Kafandaris, Çiftçi ve amele fırkası reisi Papanastasyu, Venizelist fırkası reis vekillerinden Sofudis, Gonatas, Çiftçi fırkası reisi Milonas ile, eski diktatör Plâstiras, eski nazırlardan Kenduros, Karapanayotis, dört savlay ve Elefteron Vima gazetesi sahibi Lambrakis ile İmevision sahibi Moshovitis ve saire vardır.

Selânik, 14 (A.A.) — Divanı harp, Serez topçu alayına mensup zabıtlardan ikisini müebbet hapse, on tanesini de beşten yirmi seneye kadar muvakkat hapse mahkûm etmiştir. Bu zabıtların formaları sökülecektir.

Diğer taraftan bir çok zabıtlar de 6 aydan dört seneye kadar adi hapis cezasına mahkûm edilmişlerdir. Altı zabıt de beraet etmişlerdir.

CÜMHURİYET BİRLİĞİ CEMİYETİ İDARE HEYETİNİN MÜHAKEMESİ BAŞLADI

Atina, 14 (Kurun) — Son isyan hareketini hazırlamak ve tertip etmekle suçlu Cumhuriyet birliği cemiyeti reisi General Papulas ile cemiyet idare meclisi ve şube reislerinin harp divanında muhakemelerine başlanmıştır.

Harp divanına Hava kuvvetleri kumandanı General Repas başkanlık ediyor.

Iddia şahidi sıfatıyla dinlenen Yunan emniyet müdürü Miralay Zetas, Cumhuriyet birliği cemiyeti ve reisinin son isyan hareketinin ruhu ve mürettibi olduğunu söylemiş, bu hususta mahkeme ye bir takım vesikalar da vermiştir.

Atınadaki ikinci harp divanında, Sakız Adası asilerinin de muhakemesine başlanmıştır. Suçlular 44 kişidir. Bunlardan on biri zabıt ve 33 ü sivildir. Sakız jandarına kumandanı ve mutasarrıfı, asilerin Averof kruvazörü oraya varır varmaz Adayı nasıl işgal ettiklerini uzun uzadıya anlatmışlardır.

Gösterilen Filmler

(Baştafı 7 üncü sayıfada)

Dirip ailesinden, imevkiünden uzak dolaştır mı?.. Sefalet, mahrumiyet çeker mi?.. Hususiyile, kendisi tiyatro eseri muharriri ve bir rejisördür. Mesela, bir tahta parçasına sarıldığı, balıklar tarafından kurtarıldığı söyliyemez mi?.. Dağ başında doğup büyüyen basit bir adam değil, büyük bir şehirde yaşayan, hayat mücadelesine girişen ve muvaffakiyet edinen açık göz bir adam olduğu halde! Yalan söylemeği tasarlıyor, fakat bunu usulüyle yapacağına kani değil.. Bunu teerübeye girişemiyor. Anlattığımız gibi bir adam olduğu halde!

Bu taraf, mevzuun sakat tarafıdır. Mevzuu bir tarafa bırakalım. Senaryo, iyi tertip edilmiştir. Reji, kuvvetlidir. Yukarıda işaret ettiğimiz gibi, Volter Konoli, rolünü büyük bir muvaffakiyetle yapıyor. Doris Kenyon ve Robert Yang, ikinci ve üçüncü derecede rollerinde kusursuz..

Filme vapurun batışı sırasında, içerideki vaziyetin, kadınlarla erkeklerin ayrılışının v. s. nin çok canlı olarak tesbit edildiğini de söze katıp bahsi kapatıyoruz!

İstanbul lisesi çok güzel oynuyordu. Bir müddet sonra Şişli Terakkinin hakimiyeti teessüs etti. İlk devreyi 13 — 15 le Şişli Terakki kazandı. İkinci devrede de bu hakimiyet devam etti ve ikinci devreyi 8 — 15 le Şişli Terakki lisesi kazandı.

Kadınlar kongresine doğru

Avustralyalı bayan bizi kendilerine benzetiyor

Uluslararası Kadınlar birliğinin 18 Nisanda Yıldız sarayında toplanacak kongresi için dün İsveçre, Romanya, Yunan heyetleriyle Avusturya, İngiliz heyetlerinden birkaç kişi daha gelmişlerdir.

Tokatlıyan oteline inen Avustralyalı murahhas Bayan Kuk muharririmize demiştir ki:

— "Türkiyeyi Avustralyadan farksız buluyorum. Kadınları bizim kadınlara, erkekleri bizim erkeklerimize — giyimleri tavırları ve yüzlerindeki ifade itibariyle — çok benziyorlar. Kadınları çok mesut görüyorum. Çocuklar, tamamen Avustralyalı çocuklar gibi, yalnız daha az sarımsındırlar.

Gerçi Türkiyede kadınların ve erkeklerin eskiden nasıl giindiklerini, nasıl yaşadıklarını gözlemlerimle görmüş değilim. Fakat bugün modern Türkiyede gördüğüm bu manzara herkesin hoşuna gidebilecek bir haldir..

— Kadınlar için mücadele zaman başladı mı?

— "Resmen, on sene evvel. Fakat daha önce bir yerde riya-ziye hocalığı yapmağa kalktığım zaman benimle birlikte aynı işi gören bir erkek hocadan daha az para verdiler. Aradaki müsavatsızlık telakkisi bana dokundu. Kadınlık hareketine o zaman gözlerimi açtım.

— Zenginlerle evlenmiş olan kadınların çalışmasına taraftar görünmeyenler var; siz ne dersiniz?

— "Onlarda da çalışmak hakkı olmalıdır. Bir kadına kocası sadık değilse ne yapın.. Çalışması zaruri olmaz mı? Amma, gene kanunla kocasından ayrılabilir. Bir başka hali vakti yerinde adama varabilir. Diyebilirsiniz.. Fakat bu hâdiseden ürkenler, boşanıp evlenmek mesele riçei vucmüoypp evlenmek meseleleri çıkmak istemiyenler vardır. Netice itibariyle kendilerinde bu hak bulunmalıdır.

Kadınların çalışması ahlâkının muhafazasına da yarar. Kadının ahlâkını işsizlik bozabilir. Muhtaç bir aile arasında bulunan kadına iş verilmezse o kadın, o ailenin ihtiyacını gidermek için çok müşkül bir vaziyete düşmüş olmaz mı?

— Avustralyada kadın teşek-külü nasıldır?

— "Birçok kadın teşekkülleri vardır. Fakat hepimiz birlikte bir federasyon altındayız.

— İstanbulda daha neieri hoşunuza gitti?

— İnsanların faziletkâr bakışlarını.. Ve terayağı ile ekmek.. Evet.. İnancımız ki burada yiyecek umumiyet itibariyle güzeldir. Beş haftalık seyahatim esnasında muhtelif yerlerde yiyeceklerin değişmesiyle bozulan mide cihazım burada düzeldi..

Bayan Kuk'tan başka diğer Avustralyalı murahhaslar da To-

İkinci oyun Kabataş — Vefa arasında idi. Vefa lisesi gelmediğinden Kabataş lisesi hükmen galip sayıldı..

Üçüncü maç, İstiklâl lisesi ile Yeni lise arasında idi. Yeni lise gelmediğinden İstiklâl lisesi hükmen galip geldi..

katlıyan oteline oturmaktadır.

Romen Heyeti Reisinin Sözleri

Dün gelen murahhaslar arasında Romanya murahhası heyeti reisi ve eski Bizans imparatorlarıyla aile bağı olan Prenses Konta Kuzen demiştir ki:

— "İstanbul gelmekliğim benim için kudsî bir ziyareti andırır. Çünkü Bu Romanyalılar için bir hatıra, Kanta Kuzen ailesi için ise bir mazidir. Bundan başka sizin topraklarınıza her gelişimde git tikçe artan ilerleyişten fevkalâde mütehasis oluyorum.. Yurdu yeniliyen, batıl zihniyetler, an'anelerle çarpışan ve kadınlara sunduğu tam hakla bütün dünyaya yüce bir ders veren büyük devlet adamı Atatürk'ün eserini bir defa daha gözümle görüyorum.

Dünyada hayran olduğum şeylerden biri de General İsmet İnönü, Bay Tevfik Rüşti Aras ve bizim Tituleskomuzun sulh için barcadıkları eşsiz emek ve elde etmekte oldukları muvaffakiyettir.. Bu kongre bütün kadınların siyasi haklarını isteme bakımından olduğu gibi, gene bütün kadınların tam birliğini gösterceği için çok ehemmiyetlidir.

Romanya kadınlarının Türk hemşirelerine selâmını getirdim.. Bize gösterilen büyük konukseverliğe de arkadaşlarım namına teşekkür ederim.

İngiliz Murahhasının Sözleri

Londra otelinde oturan İngiliz "Sen Jandark içtimai ve siyasi kadın cemiyeti, mümessili ve kongreye iştirak edecek İngiliz murahhaslarından Bayan Spender bilhassa manda altındaki memleketlerde kadın hukuku üzerinde kongrede söyleyeceği sözlere işaretle muharririmize demiştir ki:

— "Bu mesele bizi en çok alâkadar eden meseledir. Bilhassa Cenubi Afrikada kendi an'aneleriyle yaşayan kadınların erkeklerle nisbetle hukukunu elde etmeğe yardımcı çalışıyoruz. Bu yolda milletler cemiyetine bir muhtıra da verdik. Her devletin kendi mandası altında bulunan kavimlere medeniyetimizin ölçülerini aşılamak üzere harekete geçmesini istedik.

Oralarda birden fazla kadınlara evlenmek var. 14 yaşından küçük kızlarla evlenmek var. Mirasla birlikte kadının da tevarüs edilmesi var. Bunların önüne geçilmesi için birer kanun çıkarılmasına taraftarız. Kendi medeniyetimizden onlara uyacak saadetlerini temin edecek parçaları sindirebiliriz. Fakat her halde, bu zavalıların da, saadeti duyabilmeleri için evvelâ saadet nedir, bilmeleri lazımdır. Bunu istiyoruz..

İngiliz murahhası Bayan Spender bütün dünya kadınlığının hareketi ve ilerleyişiyle yakından alakadar, pek genç, çok okuyan ve bir mecmuanın başmuharriri olan bir feministtir.

Abideye Celenk

Bugün murahhaslar saat 11 de Cumhuriyet abidesine çelenk koyacaklardır.

Birlik bürosu bugün Yıldızdaki dairelerine taşınacaktır.

KURUN

Gündelik Siyasal Gazete
İstanbul Ankara caddesi, (VAKIT) yurdu
TELEFON NUMARALARI:
Yazı işleri telefonu: 24378
İdare telefonu : 24370
Telegraf adresi: İstanbul - (KURUN)
ABONE BEDELLERİ
Posta kutusu No. 46

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylık	730 ..	1450 ..
3 aylık	400 ..	800 ..
1 aylık	150 ..	300 ..

Diğer ücretleri:
Ticari ünlere ilâz sayfalarında her
tini 20 kuruştan başlar. İlk sayfada 250
kuruşa kadar çıkar.
Büyük, fazla devamlı ilâz verenlere
aid ayrı tennizat vardır.

Resimli ilânların bir satırı 10 kuruştur.
Küçük ilânlar:
Bir defa 30, iki defa 20, üç defa 15,
dört defa 10 ve on defa 5 kuruştur.
Üç aylık ilân verenlerin bir defa bed-
vadır. Dört satırı geçen ilânların fazla
satırları beş kuruştan hesap edilir.

Yeni Çıktı

Diğer ve Yarı
Tercüme külliyatı
Sayı: 30

Gustave Flaubert
İsmail Hakkı Alişan

SALAMBO

İstanbul - 1935

Satıldığı yer:

VAKIT Matbaası - İstanbul
Fiatı 125 Kuruş

ZAYI

Darüşşafaka lisesinden aldığım
tasdiknamemi zayı ettim. Yenisini
alacağımdan eskisinin hükmü yok-
tur. (6351)

39 Ali Fethi

DIŞ DOKTORU

İbeyt Sait

Fatih Karagümrük tramvay
durağı, No. 4

Selânik Bankası

Tesis tarihi: 1888

İdare merkezi: **İSTANBUL (Galata)**

Türkiyedeki Şubeleri:

İstanbul, (Galata-Yeni Cami)

İzmir, Mersin

Yunanistandaki Şubeleri:

Selânik, Atina, Pire

Her nevi Banka muamelâtı.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

İdareimiz ihtiyacı için şartnamesi mucibince 1350 adet muhte-
lif eb'adda Rendelenmiş bayaz tahta satın alınacağından vermek isti-
yenlerin 20 - 4 - 935 tarihine müsadif cumartesi günü saat 14 de
% 7,50 güvenmeleriyle Cibalide levazım ve mübayaat şubesinde
mübayaat komisyonuna müracaatları. (1890)

İdareimiz ihtiyacı için şartnamesi mucibince 20 x 30 eb'adında
(50.000) adet patiska torba açık eksiltme suretiyle satın alınacaktır.
Vermek isteyenlerin eksiltme şartnamesini almak için her gün ve ek-
siltmeye iştirak etmek için 27 - 4 - 935 tarihine müsadif cumartesi
günü saat 14 de % 7,50 güvenme paralarıyla birlikte Cibalide le-
vazım ve mübayaat şubesindeki komisyon müracaatları. (1908)

Denizyolları**İŞLETMESİ**

Acenteleri: Haraköy Köprübaşı
Tel. 42362 Sirkeci Mühürdarzade
Hân telefon: 22740

İskenderiye Yolu

İzmir vapuru 16 Nisan **SALI**
günü saat 11 de İskenderiye
kadar. (1891)

Trabzon Yolu

VATAN vapuru 16 Nisan
SALI günü saat 20 de Rizeye
kadar. (1909)

OSMANLI BANKASI**İLAN**

Osmanlı Bankasının Galata, Ye-
nicami ve Beyoğlu daireleri:
Paskalya yoksusu olan Nisanın
21 inci pazar ve Milli bayram o-
lan Nisanın 23 ncü salı günleri ka-
palı bulunacaktır.

İstanbul Kumandanlığı

Satınalma Komisyonu İlanları

25 kalem eczayı tıbbiye kapalı
zarfla eksiltmeye konmuştur. İha-
lesi 30 Nisan 935 salı günü saat
15 dedir. Şartnamesi Fındıklıda
satın alma komisyonunda görebil-
irler. Eksiltmeye gireceklerin 547
liralık teminat mekubuz veya mek-
tup ve kanunun 2, 3 ci maddelerinde
yazılı vesikalarla birlikte
teklif mektuplarını ihale saatinden
bir saat evveline kadar komisyo-
na vermeleri. (1906)

Yeni çıktı

Eseri Bilginin prensipleri
Yazan: Mehmet Saitler
Fiyatı 65 kuruş.
Satış yeri: Vakıf Matbaası
İSTANBUL

ZAYI

Hayriye lisesi son sınıftan
aldığım tasdiknamemi zayı ettim.
Yenisini alacağımdan eskisinin
hükmü yoktur. (6359)

269 İbrahim

Diş tabibi

NURİ MEHMET

Beyoğlu Ağacami Karşısında
Bursa sokak: No. 1

SATILIK EŞYA**İstanbul gümrükleri Başmüdürlüğü satış komisyonundan:**

928 senesinden evvel gümrüğe gelmiş ve sahipleri tarafından alınmaması yüzünden ambarlarda top-
lanan aşağıda miktar ve kıymetleri yazılı eşya hizalarında gösterilen tarihlerde satılacaktır. Satış 2490
No. lu kanuna ve bedava verilen şartname dahilinde yapılır. Satılan eşyanın miktar ve cinslerini gö-
sterir cetveli Başmüdürlükteki ilân tahtasına asılmıştır. Bu eşyayı almak isteyenler hizalarında gösteri-
len kıymetin % 7,5 olan teminat akçesini müzayede saatinden bir saat evvel vezneye yatırmaları lâzım-
dır. İstekliler satış saatine kadar komisyon müracaat ettikleri takdirde istedikleri bilgiyi alabilir-
ve eşyaları da görebilirler. (1724)

Kap	Muhammen kıy.	Feminat	L.	K.	L.	Müzayede günü ve şekli	Cinsi eşya
137	4126	68	310	22/4/935	saat 15. Transit, açık arttırma	4154 küsur kilo sıklığında muhtelif fabrikalar mamulâtı toz ve talet sakkarin	
720	4965	30	373	29/4/935	saat 14. Transit, açık arttırma	Muhtelif cins pek çok ecza mühtelif maden suları tuvalet yarı vesaire	
132	728	84	55	29/4/935	saat 16. Transit, açık arttırma	Adresli kâğıt, mukavva, etik mantar, kapsül vesair muhtelif yarı.	
57	12126	33	910	6/5/935	saat 14. Transit, kapalı zarf.	Sessiz dolu sinema filmleri.	
63	2222	75	167	6/5/935	saat 15. açık arttırma.	Bisiklet, otomobil, bunlara ait sam sair makineler ve muhtelif yalar.	
521	78	05	6	6/5/935	saat 17. açık arttırma.	İmhaya ayrılmış cep fener pilli tahta parçaları, kâğıt vesair eşya	

İstanbul asliye birinci hukuk mahkemesinden:

Mustafa Fazıl ile Beyoğlu Ay-nalı çeşme Aşıkları meydanı sokağı Kiga apartmanında 3 No. da Remzi arasında açılan 427 lira alacak davasının 11/4/935 tarihli celâli tahkikatında ikametgâhının meçhuliyeti hascile ilânen yapılan tebliğata rağmen gelmeyen mu-maileyh Remzi hakkında H. U. M. K. nun 402 nci maddesi mucibince giyap kararı verilerek tayin olunan 14-5-935 tarihine müsa-dif salı günü saat 14 de gelmediği için iddiasını kabul etmiş sayı-lacağı ve işbu kararın bersabık onbeş gün müddetle ilânen tebliği-ne karar verildiğinden olveçhile tas-tir ve mahkeme divanhanesine a-sılan giyap kararının tebliğ ma-kamına kaim olmak üzere ilân o-lunur. (6373)

Besiktas icra dairesinden:

Bir alacaktır dolaylı tahtı hac-ze alınan bir salon gramofonu ve plâk ve bir beyaz lake kristal ayna açık arttırma suretile satışına karar verildiğinden 16-4-935 tarihine müsadif salı günü saat 10 dan 12 ye kadar Beyoğlunda Tarlabasında Abanoz sokağında 26 No. lu evde satılacağından talip olanların mezkûr gün ve saatte mahallinde hazır bulunacak me-muruna müracaatları ilân olunur. (6360)

SATILIK VE KIRALIK

Şişli Bomonti tramvay istasyo-nu Saman yolu (eski dere) sokak 34 No. lu hane hem satılık, hem kiralıktır. On oda, elektrik, hava gazı, terkos ve banyo tesisatı mev-cut, kârgir, metin ve mükemmel olmakla beraber ucuz ve iki aile-ye elverişlidir.

Dr. Hafız Cemal

Dahiliye Mütchassısı

Cumadan başka günlerde saat (2,5 dan 6) ya kadar İstanbul Di-vanyolundaki (118) numaralı bu-susi kabinesinde hastalarını kabul eder.

Muayenehane ve ev telefonu 22398, Kışlık telefonu 21044.

Sahibi: ASİM US
Neşriyat Müdürü:
REFİK Ahmet SEVENGİL
VAKİT Matbaası - İstanbul

RASTAHANE
Lokanta
K. ÇITAS.
YERAKAKI
Pantelstimo 57
Atina Yunanistan
MANOLIS
MİCOS.

Küçük Yozgatta Su Arama Sondaj ve bilâhara Kuyu açılması Askerî Fabrikalar U. Müdürlüğünden

Keşif bedeli 55915 lira 76 kuruş olan yukarıda yazılı iş 28 Nisan 935 tarihinde pazar günü saat 15 de Askerî fabrikalar satınalma komisyonunca kapalı zarfla yapılacaktır. Şartname 280 kuruş mukabilinde komisyonundan verilir. Taliplerin 4045 lira 79 kuruş mukabilinde teminatı havi teklif mektuplarını mezkûr gün saat 14 e kadar komisyon müracaatları ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle aynı gün de saat 15 de komisyonunda bulunmaları. (1875)

Devlet Demiryolları ve limanları işletme Umum idaresi İdaratından:

Beherinin muhammen bedeli 5 lira olan 1100 tane bandaj ve tornakalemleri 25 Mayıs 1935 cumartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulüyle Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 412,50 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, kanunun 4 üncü maddesi mucibince işe girmeye manî kanunileri bulunmadığına dair beyanname tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme müdürlüğünde ve Haydarpaşada Tesellüm ve sevk müdürlüğünde dağınık maktadır. (1780)

Kimya Malzemesi**Askerî Fabrikalar U. Müdürlüğünden**

Tahmini bedeli 100.000 lira olan kimya malzemesi Askerî fabrikalar Umum Müdürlüğü satınalma komisyonunca 27 Nisan 935 tarihinde cumartesi günü saat 14 de pazarlıkla satın alınacaktır. Şartname beş lira mukabilinde komisyonundan verilir. Taliplerin 6250 lira muvakkat teminat ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyon müracaatları. (1895)

Eziyet
çekme .?'

BAYER

ASPIRİN
al!

2 ve 20 komprimelik ambalajlarda bulunur.
Ambalaj ve komprimelerin üzerinde halis-
liğin fimsali olan markasını arayınız

ÇALI KUŞU çıktı

Kapsız 100, kaplı 125 kuruş Satış yeri: İktisat Kütüphanesi

ADAPAZARI

Türk Ticaret Bankası

Merkezi: Ankara

Tamamı ödenmiş sermayes

2,200,000 TÜRK LİRASI

Türkiyenin her yerinde şube ve muhabirleri vardır.

Her nevi Banka muamelâtı yapar.

Istanbul Şubesi: Telefon: 22042

Galata Şubesi: Telefon 43201

**DARA
BIRIKTİREN
RAHAT-EDER**

Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu : 20

1 - Öz türkçe köklerden gelen sözlerin karşısına (T. Kö.) beldezi (alâmeti) konmuştur. Bunların her biri hâlkında sırası ile uzmanlarımızın (mühassıs) yazılarını gazete lere vereceğiz.

2 - Yeni konan karşılıkların iyi aydın edilmesi için, gereğine göre, Fransızca'ları da yazılmış, ayrıca örnekler de konulmuştur.

3 - Kökü türkçe olan kelimelerin bugünkü işlenmiş ve kullanılan şekilleri alınmıştır: Aslı ak olan hâk, aslı ügüm olan hüküm, türkçe "çek-kökünden gelen şekil gibi.

Elem - Elem (T. Kö.) - (Fr.)

Douleur, mal Müteallim olmak - Elemlenmek, acılanmak, içi sızlamak - (Fr.) Avoir mal, se chagriner, s'affliger

Yeis - Umudsuzluk - (Fr.) Désespoir

Örnek: Ye'se düştüm - Umudsuzluğa düştüm - Je suis tombé dans le désespoir

Meyus - Umudsuz - (Fr.) Désespéré

Örnek: Meyus bir adam - Umudsuz bir adam - Un homme désespéré

Kelâl - Usanç - (Fr.) avoir assez, lassitude

Örnek: Bana kelâl verdi - Bana usanç verdi - J'en ai assez.

Mihnet - Çile - (Fr.) Pénitence, épreuve

Örnek: Hayatta çok mihnet çektim - Hayatta çok çile çektim - J'ai eu beaucoup d'épreuves dans la vie.

Matem - Yas - (Fr.) Deuil

Endişe - Kaygı, düşünce - (Fr.)

Inquiétude, souci

Örnek: Büyük endişe içinde idi -

Büyük kaygı (düşünce) içinde idi -

Il était dans une grande inquiétude

Gam - Gam (T. Kö.) - (Fr.)

Chagrin, affliction

Örnek: Gönlüm gam dolu - Mon

coeur est plein de chagrin

Keder - Keder (T. Kö.)

Gussa - Tasa - (Fr.) Peine, pré-

occupation, souci

Örnek: İçimde tarif edilme bir

gussa var - İçimde anlatılmaz bir

tasa var.

Kasavet - Bunalma, sıkıntı -

(Fr.) Suffocation, serrement de coeur

Müteessir - Üzgün, kederli -

(Fr.) Triste, chagriné, affligé

Örnek: Ne için bu kadar mütes-

sirsiniz - Neden bu kadar üzgünsü-

nüz (Kederlisiniz)? - Pourquoi êtes-

vous tellement triste (chagriné, aff-

ligé)?

Müteessir olmak - Üzölmek, ke-

derlenmek - (Fr.) Etre touché, être

peiné, a'attrister, se chagriner

Örnek: Bu halinize çok müteessir

oldum - Bu Halinize çok üzöldüm

(kederlendim) - Je suis très touché

(peiné) de votre état.

Mükedder - eKderli

Örnek: Dün çok mükedderdi -

Dün çok kederli idi.

Meraret - Acılık - (Fr.) Amer-

tume

Örnek: Ruhumda çok meraret var - Ruhumda çok acılık var - J'ai beaucoup d'amertume dans l'âme.

Fütür - Bezginlik - (Fr.) Découragement, désespoir

Örnek: Fütür içine düştü - Bez-

ginlik içine düştü - Il tomba dans le

découragement (désespoir)

Meftur - Bezgin - (Fr.) Décou-

ragé, désespéré

İstirab - Göynü - (Fr.) Souff-

rance

Örnek: Çok kere gönül ıstırabı be-

dan ıstırabına galebe eder - Çok ke-

re gönül göynüsü cisim göynüsünü

bastırır - Souvent les souffrances

morales sont pires que les souffrance

physiques.

Muztarib - Göynülü, göynük -

(Fr.) Qui souffre, souffrant

Örnek: Muztarib bir insan -

öynük (göynülü) bir adam - Un

homme qui souffre

Muztarib olmak - Göynümek -

(Fr.) Souffrir

Örnek: Bugün çok muztarib olu-

yorum - Bugün çok göynüyorum -

Aujourd'hui je souffre beaucoup

Vecâ - Ağrı, sancı - (Fr.) Dou-

leur, crampe

Örnek: Mide vecâ - Mide sancı -

Grampe d'estomac.

İztrir - Sıkınc

Örnek: İztrir içinde - Sıkıntı i-

çinde.

Ukde - İllinti, düğüm - (Fr.)

Noeud, regret

Örnek: Birçok kişiye ukde oldu - "Oldu çok kimseye bir gizli düğüm." - Yahya Kemal.

-I-

İktifa etmek - İzdemek

Örnek: Emrinize iktifa etmek benim için hem vazife, hem de fahurdur - Emrinizi izdemek benim için hem ödev, hem de kvançtır.

İktifaen - Uyarak

Örnek: Bu emirnameye iktifaen, bundan sonra doğrudan doğruya Vekâlete yazılacaktır. - Bu Buyruğta uyarak bundan sonra doğrudan doğruya Bakanlığa yazılacaktır.

Tilmiz, Şakirdi marifet - İzde-

men

Örnek: nznJpuz füyH Oe(ded

Örnek: I - Ellatun, Sokratın tilmizidir. - Ellatun, Sokratın izdemenidir.

2 - Bakanun şakirdi marifetiyim diye temeddüh edenler - Bakanun izdemeniyim diye övünçler.

İrk - Uruk, ırk

Örnek: İrklar derilerin renkleri ne ve kafa taslarının şekillerine göre ayrılır - Uruklar (ırklar) derilerinin renklerine ve kafa taslarının şekillerine göre ayrılır.

İrz - İrz (T. Kö.)

İs'ad etmek - Ağıtılmak

Örnek: Onu bir mertemei âliyyeye is'ad etmek isterim - Onu yüce bir

yaşamaya ağıtılmak istedim.

İsaga - Döküm

Örnek: Topların isagası, zamanımızda çok terakki etmiştir - Topların dökümü, zamanımızda çok ileri gitmiştir.

İsaga etmek - Dökmek

Örnek: Bu kadar büyük çapta top isaga etmek epi müşkül bir iştir - Bu kadar büyük çapta top dökmek epi güç bir iştir.

İsdat etmek - Çıkarmak

Örnek: Bu mesele üzerinde bir emirname isdat etmek muvafık olur - Bu sorum üzerine bir buyruğta çıkarmak uygun olur.

Sudur etmek - Çıkmak

Örnek: Bu iş hakkında sudur eden kararnameye tevfikan - Bu iş hakkında çıkan karara uyarak

Sadr - Göğüs

İsfirar - Sararma

İsga etmek - Dinlemek, kulak vermek, kulak asmak

Örnek: I - Nasayihinizi isga etmek isterim - Öğütlerinizi dinlemek isterim.

2 - Sözüümü isga etmeyeceksen benden niye nasihat istedin - Sözüme kulak vermeyeceksen benden niye öğüt istedin.

3 - O, hiç bir sözü isga etmez - O, hiç bir söze kulak asmaz.

İskat - Düşürme, düşürölme

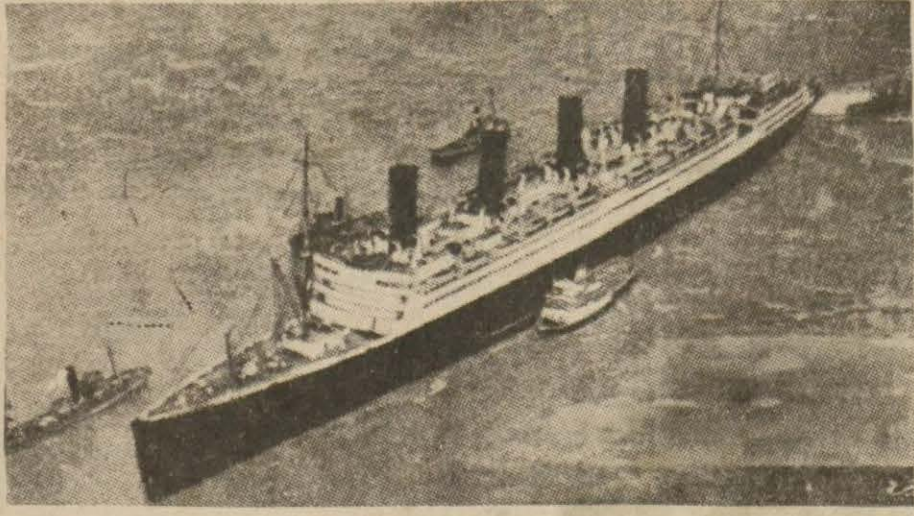
Örnek: I - Fransız kabinesinin

(Lütüen sayıfayı çeviriniz)

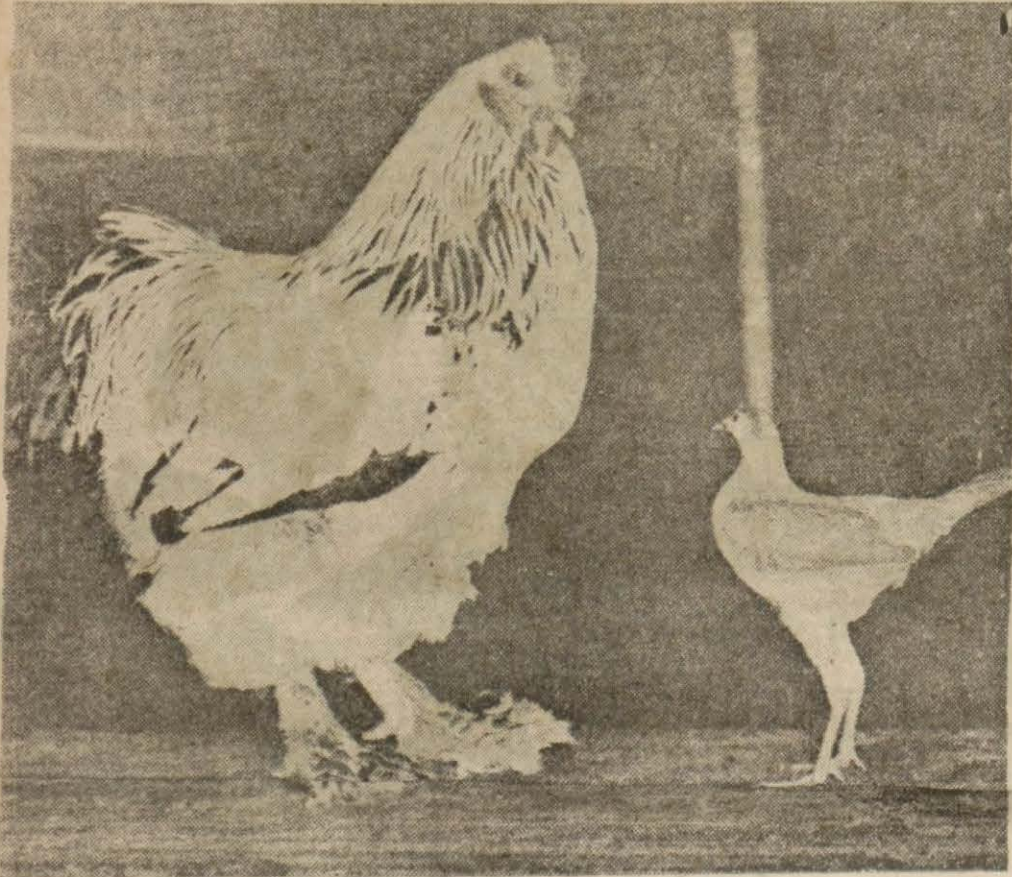
Kadıköylüler yakında
kendi romanınızı
okuyacaksınız

KURUN

Kadıköylüler yakında
kendi romanınızı
okuyacaksınız

Bir kaç gün evvelki telgraflar Akitanya namındaki 45,000 tonluk yolcu vapurunun Saosampton limanından on mil mesafede bataklığa saplanarak karaya oturduğunu haber vermişti. Vapur, Akdenizde yaptığı bir tenezzül seyahatinden dönüyordu. 200 yolcu vardı. Bunların 273 ü hemen sandalyeyle sahile götürüldüler. Fakat geride kalanlar, gemide gecelemeği istediler ve bütün geceyi çans ederek geçirdiler. Sabahleyin suların yükselmesi ile geminin kurtulmasını beklediler:

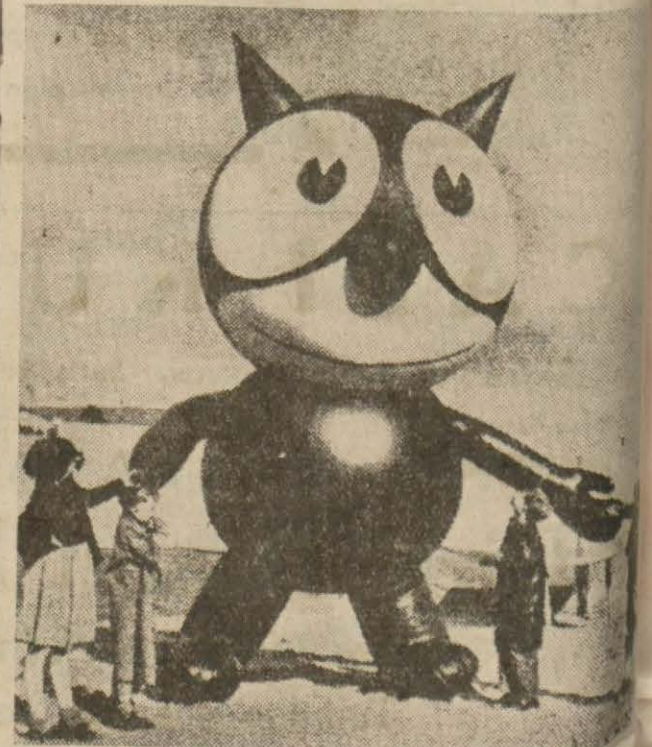
Vaşingtonda son hafta içinde bir "küm es hayvanları sergisi", açıldı. Bu sergide, insanların ehliştirmiş olduğu bütün hayvanlar küçük kümeler içinde teşhir ediliyorlar. Resimde gördüğünüz tavuklar sergide en fazla ilgiyi celp etmiş Braham ve Bantam cinsinden iki tavuktur. Sadece aralarında mühim bir fark var! Birisinin eti mebzul ve lezettidir. Öteki yalnız süs için kullanılabilir.

Hitler, General Goeering'in evinde sahne

Sovyet Rusya'da evlenmek isteyen genç kızlar "Kadın kulüpleri", ne tür caaat etmeye mecbur tutulmuşlardır. Bu kulüpler her şeyden evvel birer sihat yurdudur. Doktorları ve hastabakçıları kadımdır. Bu cins kulüplerden birisine vasiyet etmiş genç kız muayenesinde geçiyor.

Arıkannın Los Angeles şehrinde her sene Kedi bayramı yapılması son senelerde itiyat haline gelmiştir. Bu bayram doğrudan doğruya, kedilerin fareleri öldürmekle inancına bağlıları büyük metekarşı bir cereneden ibarettir. Tipki bir karnava mevsiminde olduğu gibi, Los Angeles şehrinde kedi bayramı da büyük etkinlikler içinde geçer ve birçoğu kedi modelleriyle, küçük ve büyük kedi karikatürleri teşhir edilir.

Iskat — Fransız kabinesinin düşürülmesi.
2 — Iskatı cenin büyük bir suçtur — Çocuk düşürme büyük bir suçtur.
Iskat etmek — Düşürmek
Örnek: Kabineyi iskat etmek için yapılan işler, bilâkis kabineyi mevkinde tutmaya hadim oldu — Kabineyi düşürmek için yapılan işler, tam tersi kabineyi yerinde tutmaya yaradı.
Sukat — Düşüm, düşme
Örnek: 1 — Sukutu evrak — Yaparak düşümü.
2 — Bulunduğu makamı muallâdan sukutu — Bulunduğu yüksek orandan düşümü.
Islah etmek — Yeğirtmek — (Fr.) Arranger, réformier, améliorier, perfectionner
Örnek: Islahı cinsi feres — Amélioration (ou le perfectionnement) de la race chevaline.
Islahat — Yeğirtim
Örnek: Osmanlı imparatorluğunda islahat yolundaki mesai hep akim kalmıştır — Osmanlı imparatorluğunda yeğirtim yolundaki çalışmaların hiç ucu gelmemiştir.
Islahı beynetmek — Barıştırmak, arabulmak
Örnek: 1 — İkisi de pek sevgili dostumdur, elimden gelse islahı beynetmek için çalışmak isterim — İkisi de pek sevgili distumdur, elimden gelse barıştırmak için çalışmak isterim.
2 — Islahı beynetmek için elimden

geleni yapacağım. — Aralarımı bulmak için elimden geleni yapacağım.
Islahı hal etmek — Uslanmak
Örnek: Nasihat, tekdir, ceza hiçbir faidebahş olmadı, bir türlü islahı hal etmiyor — Öğü, darılma, ceza hiç biri fayda vermedi, bir türlü uslanmıyor.
Salâh — Yeğrim
Örnek: Siyasi vaziyet salâha doğru gidiyor — Siyasal durum yeğrime doğru gidiyor.
Salâh bulmak — Yeğrimek
Salih — Yarar, elverişli
Örnek: Buralarda çıkan kömürler vapurlarda istimali salihdir — Buralarda çıkan kömürler vapurlarda kullanılmaya yarar.
İnşaatla istimali salih keresteler — Yapıda kullanılmaya yarar keresteler.
İsrar — İsrar (T. Kö.)
İsrar etmek — İsrar etmek, isretmek
İstifa — Seçkinlenme
Örnek: Tabiatın kanunlarından biri de istifadır — Türem kanunlarından biri de seçkinlenmedir.
İstifa etmek — Seçkinlenmek
Örnek: Asırlar geçtikler insan cinsi de istifa etmektedir — Asırlar geçtikçe insan cinsi de seçkinlenmektedir.
İtma etmek — Umdulamak
Örnek: Ne para, ne yüksek makam, hiç bir şey onu itma edemedi — Ne para, ne de yüksek orun, hiç bir şey onu umdulayamadı.
Tama — Umdu, aç gözlülük

İtnab etmek — Uzatmak, söz uzatmak
Örnek: İtnabı kelâmdan ihtiraz et — Söz uzatmaktan sakın.
İtr — İtr (T. Kö.)
İttirad — Biteviyelik
İ —
İade — Gerit
Örnek: Ortada henüz bir iade işi yok — Ortada henüz bir gerit işi yok.
İade etmek — Geritmek, gerivermek, geriçevirmek
Örnek: 1 — Beynelmîlet muahedelerine göre siyasi mücrimler iade edilmemez — Arsulusal anlaşmalara göre siyasal suçlar geritilmez.
2 — Aldığım mektubu hemen iade ettim — Aldığım mektubu hemen geri verdim.
3 — Hediyemizin neden iade edildiğini anlayamadım — Armağanımızın neden geri çevrildiğini anlayamadım.
İadeli — Geritli
Örnek: İadeli bir mektup aldım — Geritli bir mektup aldım.
Taahhütlü (mektub) — Bağitli
Örnek: Taahhütlü mektubunuzu almaz istediğiniz saati hemen iade ettim — Bağitli mektubunuzu almaz istediğiniz saati hemen geri gönderdim.
İadeli taahhütlü — Geritli bağitli
Örnek: İadeli taahhütlü mektubunuzu dün aldım — Geritli bağitli mektubunuzu dün aldım.
İadei afiyet etmek — Onalmak
Örnek: İadei afiyet ettiğiniz beşaretli yüreğime meserretbahş oldu —

Onaldığız müjdesi yüreğime sevine verdi.
İadeten takdim etmek — Gerisunmak.
Örnek: Gönderdiğiniz mektubu, arkadaşımız buradan ayrıldığından iadeten takdim ediyorum — Gönderdiğiniz mektubu, arkadaşımız buradan ayrıldığından gerisunuyorum.
İane — Yardım
Örnek: Himayeci Eflak Cemiyeti için iane cemine çalışanlar — Çocuk Esirgeme Kurunu için yardım toplamağa çalışanlar.
İare etmek — Eğretimek, eğreti vermek.
Örnek: 1 — İare etmek, kullanmak üzere bir şeyi birine ödünç vermek — Eğretimek, kullanmak üzere bir şeyi birine ödünç vermektedir.
2 — İare etmek lütfunda bulduğunuz kitabdan çok müstefid oldum — Eğreti vermek kayrasında bulduğunuz kitabdan çok faydalandım.
İaşe — Beslev
Örnek: Koca bir ailenin iaşesi hamulesini omuzlarına alan — Koca bir ardanın beslevi yükünü omuzlarına alan.
İaşe etmek — Beslenmek, geçindirmek
Örnek: O zamanlarda bir aile iaşe etmek gayet müşkül bir işti — O zamanlarda bir arda beslemek (geçindirmek) çok güç bir işti.
İbadet — Tapınç (Bak: âbit)
İbadet etmek — Tapınmak (Bak: âbit).
İbate etmek — Barındırmak
Örnek: Bütün halk gelen askeri ibate etmek arzusuyla koşuyordu — Bütün halk gelen askeri barındırmak arzusuyla koşuyordu.
İbâ etmek — Geri durmak

Örnek: Bu küçücük temennim saften niçin ibâ ediyorsunuz? — Küçücük dileğimi yerine getirmekten niçin geri duruyorsunuz?
İb'ad etmek, teb'id etmek (Bak: baid) — İratmak, uzaklaştırmak.
Örnek: Bu uygunsuz hareketinize, onu huzurunuzdan ib'ad etmek haklısınız — Bu uygunsuz hareketinize, artık onu katımızdan uzaklaştırmakta haklısınız.
İb'as etmek — Göndermek
Örnek: Nezdine bir sefir ib'as etmek istedi — Katına bir elçi göndermek istedi.
Meb'us — Saylav
Örnek: Bütün Türk meb'usları Türkiye Büyük Millet Meclisi azeridir — Bütün Türk saylavları Kuvvay-ı Milliye meclisidir.
İbdâ — Yarar
Örnek: İbdâ, güzel san'atların büyük kudretidir — Yarar, güzel san'atların en büyük erkidir.
İbdâ etmek — Yararlamak
Örnek: Büyük san'at eserleri ib'ad etmek yolunda — Büyük san'at eserleri yaratmak yolunda.
İlham (mübehemiyet) — Örtünme
Örnek: Bu sözünüzde kesif bir ilham (mübehemiyet) hissediyorum — Bu sözünüzde kalır bir örtünlük duyuyorum.
Mübbem — Örtünç
Örnek: Böyle mübbem sözleri herkesin kabinde sıkıntı uyandırmak doğru değildir — Böyle örtünç sözlerle herkesin yüreğinde sıkıntı uyandırmak doğru değildir.
İblâğ etmek (isal etmek) — Ulaştırılmak
Örnek: Bu mesele üzerindeki düşüncelerimi size yazı ile iblâğ etmek isterim — Bu sorum üzerindeki düşüncelerimi size yazı ile ulaştırmağımı isterim.